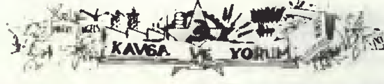
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

Faşizmi
kahredeceğiz!

Karkêren hemû
welatan yekbin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 8, Sayı: 195-196
19 Nisan 1982

Faşist olduğu için yalancıdır

Emine Engin

Bir süredir yinelediğimiz bir fikir var. Dünyada hızlı bir atmosfer değişimine tanık oluyoruz.

Orta Doğu bir çıban başıdır. Orta Amerika devrim sancıları çekiyor. Büyük emperyalist ülkelerde durum güllük gülistanlık olmaktan uzaktır ve uzaklaşmaktadır. Latin Amerika'da ise, bir süredir faşist diktatörlükler altında, emperyalistleşme doğrultusunda değişik ölçülerde yol almış ülkeler, bu yoldan bile sorunları çözememiş olmanın acelesiyle, kalıplarına sığamaz oldular.

Arjantin, eski ve büyük emperyalist Britanya'nın sömürgesi Falkland adalarını işgal etti. Şu anda, adalardaki nüfustan kat kat fazla asker taşıyan Britanya donanması adaları ablukaya almış durumdadır. Savaş her an patlayabilir ve patlarsa da hızla büyüyüp, yayılabilir.

Lenin'in *Emperyalizm* kitabında dedikleri bu olayda bir kez daha doğrulanıyor. Emperyalizm küçük-büyük, kıtaada ayrımı gütmeden yayılmacıdır. Falkland olayının mantığının özü de coğrafi özelliklerde, sahipliğin tarihçesinde v.b. değil, en başta emperyalizmin yayılmacı, ne bulursa gaspedici doğasında aranmalıdır. Sorunun dar, burjuva diplomatik sınırlara takılıp kalmaması için, böyle yanaşmak gereklidir.

Olay tümüyle haksızdır, paylaşım kavgasıdır. Biz bu kavgaya kökünden karşıyız. Demokratik ve haklı bir barışın tek anahtarı şu dünyada emperyalizmi devrimle yok etmektir!

Ve de biz bu tutumu, yalnızca başka ülkeler söz konusu olunca kolayca alanlardan değiliz. Bugüne dek Kıbrıs, Kürdistan, Ermeni sorununda tutumumuz açık olduğu gibi, yakında Türkiye Yunanistan'la, ya da Orta Doğu'da bir savaşa girerse, tutumumuz şimdiden bellidir. Savaşın özünü anlatacağız, haklı bir barış için devrim, devrim için "kendi" burjuvazimize karşı savaş diyeceğiz. Yani ,biz dünya işçi sınıfının Türkiye parçasıyız, biz komünistiz.

İşte bu nedenledir ki Evren ve burjuva basını, ikide bir, nicel açıdan bakıldığında kendileri için şimdilik hiç de tehlike sayılmayacak bir hareketi hedef alıyor, ideolojik-siyasal olarak karşıt kutup kabul ediyor.

Evren, darbenin daha ilk gününde ağzını açtı ve İstiklal Marşı'nı söylemeyenlerden, Enternasyonal'i söyleyenlerden söz etti. Sonra, *Tercüman*'da adı "TKP Dosyası", içeriği *İşçinin Sesi* dosyası olan bir yazı dizisi çıktı, gerçekte tam bitmeden bitirildi. Bu aralarda, gazetelerde bir yandan bizi TKP'den "atılmış" göstermeye çalışan, öte yandan TKP'nin ta kendisi saymadan edemeyen yazılar, haberler çıktı. Derken, Evren Bursa nutkunda Yürükoğlu yoldaşımızın *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabını hedef aldı. Ardından *Tercüman*'da Nazlı Ilıcak, Evren'i siyasal gaf yaptığı için ve kendisi aynı gafa düşmeden, üstü kapalı bir biçimde eleştirdi.

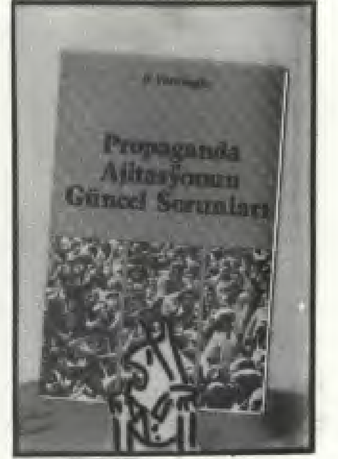
Dikkatli bakınca, bu olay dizisi bir eğilimi net olarak yansıtıyor. Faşist cunta ve burjuvazi, nicel açıdan *şimdilik* kendilerine tehlike oluşturmasa da, *İşçinin Sesi*'ni ideolojik-siyasal karşıt kutup görmeden, hedef almadan edemiyorlar. Aynı zamanda bunun, hareketimizin daha çabuk ve güncel bir tehlike olması yönünde propaganda anlamına geldiğini, siyasal bir gaf olduğunu da görüyorlar. Duyguları onları birinci, mantıkları ise ikinci yönde davranmaya çekiyor. Bunun sonucunda ortaya, tutarsız ama tutarsızlığıyla çok anlam taşıyan, acz ve zaaf yansıtan, kin kusan bir tutum çıkıyor.

Acz, zaaf ve kin, yalnızca bu genel tutumda değil, Evren'in son söylediklerinde doğrudan yansıyor. Evren düpedüz yalan söyleyerek, yoldaşımızın güzel kitabına saldırıyor:

"...Propaganda ajitasyon ve toplumsal psikoloji adı altında İngiltere'de bastırılıp Türkiye'ye gizlice sokulan kitabın bir yerinde bakınız komünist örgütlere ne direktif veriliyor. Yalan söyleyin bütün Türkiye'ye yayılır diyor. Toplumda yaparsanız yalnız o burada kalır, öteki türlü daha iyi duyulur, aile toplantılarında orada burada ulaşır diyor bu haber."

Yoldaşımız, kitapta sürekli, "*bilimsel* çözümlemeye dayanan komünist siyaset"den, "*doğru* bilgiler"den, "*doğru* bilinç"den söz ederken, hatta "yapamayacağımız işlerde söz vermekten kesinlikle kaçınmak" gerektiğini vurgulayarak tam tersine yalan söylenmemesini öğütlerken, Evren'in böyle kuyruklu bir yalana başvurması faşist cuntanın aczini bütün derinliğiyle yansıtıyor. Bu korkuyla yakında aile toplantılarını da "yasaklamaya" kalkarlarsa hiç şaşmayalım!

Yukarıdaki kuyruklu yalanın hemen ardından faşist Evren bu kez de koca bir tehdit savuruyor:

"El sürülmemiş birşey bırakmama niyetindeyiz. Hiç olmazsa bizden sonra gelenler rahat etsinler. Biz rahat huzur yüzü görmedik. Bizden sonrakiler görsün."

Yine aynı konuşmada Evren, "Türkiye'de Komünist Partisi'nin işi yoktur" diyor.

Bir kez, "Türkiye'ye *gizlice* sokulan" derken Evren'in kendisinin de itiraf ettiği gibi, Komünist Partisi'nin çalışması burjuvazinin yasaklarıyla hiç bağlı değildir. Bizim partimiz illegal ve özgürdür. "El sürme" tehditlerine vereceğimiz yanıt da, daha özgürce çalışabilmek için faşist saldırılara karşı uyanıklığı, konspirasyonu, disiplini arttırmak, örgütümüzü güçlendirmektir.

Yürükoğlu yoldaşımız, *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabını şu sözlerle bitiriyordu:

"Türkiye Komünist Partisi, tüm örgütüyle, tüm üyeliğiyle sınıfına ve ideolojisine layık bir parti olacak ve görevlerini yerine getirecektir. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın!"

Görülüyor ki, kimsenin kuşkusu yoktur!

Faşizmi kahredeceğiz'
Yaşasın devrim!

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Yıl: 8, Sayı: 195-196
19 Nisan 1982

Masrafı: 50p ■ Yıllık abone: 15 pound ■ Türkiye'den 4 kitap gönderilerek abone olunabilir ■ Yazısma adresi: 29 Parkfield Street, London, N1, England ■ Baskı: Morning Litho Printers Ltd. (TU) ■ Gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamama ve tersine bir istek belirtilmedikçe düzeltme, ya da kısaltma hakkı yayın kurulunundur. Hiçbir yazı geri gönderilmez.

OKURLARIMIZ YAZIYOR

Doğru tutumun birleştiriciliği

Yoldaşlar,
Manchester Genç Ermeniler Birliği (Young Armenian Association) örgüt kasasındaki paranın yüzde 20'sini *İşçinin Sesi*'ne bağışladı.

Ermeni arkadaşlar TKP II. Leninciler Konferansı'nın aldığı karara değinerek, "ilk kez Türkiyeli bir örgüt Ermeni sorunu konusunda böyle doğru bir tavır koydu" dediler.

Sizlere bu örgüt hakkında bilgi vermek istiyorum.

Manchester'deki çeşitli ülkelerden ilerici Ermenileri biraraya getiren bu örgüt ile Lancashire Türkiyeli İlericiler Birliği (LTİB) olarak bizim sıcak, kardeşçe ilişkilerimiz süregeldi. Pazar günleri düzenledikleri toplantılara çeşitli ülkelerin ilerici, devrimci temsilcilerinden konuk konuşmacılar katılıyor, ülkelerindeki savaşımı anlatıyorlardı. Bu toplantılardan biri de Türkiye üzerine oldu, "emperyalizmin zayıf halkası Türkiye" konulu bir seminer verdik.

Bu örgüt, aktif çalışanlarının Manchester'deki öğrenim v.b. çalışmalarını bitirerek ülkelerine dönmeleri nedeniyle kapanmak zorunda kaldı. Örgüt üyeleri örgüt kasasında kalan parayı çeşitli ülkelerde devrim için savaşan hareketlere bağışlama kararı aldılar. Paranın yüzde 20'sinin de *İşçinin Sesi*'ne bağışlanmasına karar verdiler.

Öneriyi yapan üye, örgüt arkadaşlarına TKP II. Leninciler Konferansı Kararları'nda Lenincilerin Ermeni sorunu üzerine aldığı kararı götürdü. Ermeni arkadaşlar da bu kararı tartıştılar, alınan kararı çok doğru buldular.

Bu da gösteriyor ki, ulusal ve ulusal azınlıklar konularında doğru tavır, enternasyonalist tutum halklar arasındaki güvensizlikleri yok ediyor, ülkenin sorunlarına sınıfsal bakmaya yardımcı oluyor.

Selamlar

R.G.-T.D.

İÇİNDEKİLER

Komünistin inancı bilimseldir, kanıdır

Sosyalizm ve Demokrasi yazısını burada bir gurup arkadaşla birkaç kez tartıştık. Yazıyı hazırlayan yoldaşı kutlarım.

İşçinin Sesi'nde yansıyan düşünce yapısının Türkiye'nin aydınlık geleceğine damgasını vuracağına "kanım" yerleşti.

Yoldaşlar, dikkat ederseniz "inanç" değil, "kanı" diyorum, çünkü "inanç" kavramı, bence bilimsel düşünceye ve onun eylemine pek uygun bir kavram değil. "İnanç" dinsel örgütlenmelerin kullanımındadır. İşçi sınıfı hareketinin temeli, inanç değil, "bilimsel kanı"ya *inat* ve *dirençle* bağlılıktır.

Olaylara inancın değil, bilimin gözlüğüyle bakılınca, değişen koşulların nesnel değerlendirmesi çok daha iyi yapılıyor ve eylemler subjektif değer yargılarına göre değil, koşulların bu nesnel, bilimsel değerlendirmesine dayandırılıyor. Bilimsel kuramlarla donanmış, günü iyi gören, duyan, hisseden, yaşayan, bugüne ve yarına dönük eylem yapan komünist militanın ana dayanağı inanç değil, bilim olmalıdır.

Sosyalizm ve demokrasi yazısı, bence *inancın* değil, *kanının* ürünüdür ve en büyük etkiyi, şu ya da bu guruba, ya da önderliğe inancını yitirmiş kadrolar üzerinde yapacaktır. En sert tepki de, körü körüne "inanan", nuh deyip, peygamber demeyen kadrolardan gelecektir.

Bu tepki konusunda son derece iyimser ve umutluyum. "Karanlık suları", "bataklıkları" bir türlü aşamayanları, bilimin ışığında darmadağın etmek bizim için zor olmayacak. Özünü sulandırarak proletarya enternasyonalizmini ağızlarında sakız edenler, bilimsel gerekçeleriyle ortaya konan proletarya enternasyonalizmi karşısında yıkılacaklar, kısa ya da uzun vadede, düşünen kafalar arasında tutunamayacaklardır.

B.R.
Oslo

HABERLER

Diyarbakır cezaevinde soykırım

PKK'nın yayın organı *Sexwebûn* imzasıyla yayınlanan bir bildiride, faşist cuntanın Kürdistan'da uyguladığı soykırımlardan biri daha açık edilmiştir. Soykırımda 38 devrimci katledilmiştir.

Bildiride şöyle deniyor:

"Başladığı günden bu yana bir yılı aşkın uzun bir süre geçen Diyarbakır'daki PKK davasının artık karar aşamasına gelmiş olması, Kürdistan'da resmi idamları göze almayan faşist generaller cuntasını devrimci savaş esirlerine yönelik yeni imha planları hazırlamaya itmiş ve hazırlanan bu planlar geçtiğimiz günlerde Diyarbakır askeri cezaevinde uygulamaya konulmuştur. Diyarbakır askeri kadro ve taraftarı devrimci tutuklunun doldurduğu ve korkunç boyutlara ulaşan sömürgeci zulüm ve zorbalığa karşı devrimci direnişin temsil edildiği 35. ve 37. koğuşlarda sahnelenmesi de bunun en dolaysız kanıtıdır. Sömürgeci kolluk kuvvetleri açıktan 35. ve 37. koğuşları hedef seçmişler, önce koğuşları silahlarla taramış ve ardından bombalamışlardır. Olayda Kürdistan Kurtuluş Mücadelesinin yiğit önderlerinden PKK Merkez Komitesi üyesi Mazlum Doğan katledilirken, henüz isimleri tesbit edilemeyen çok sayıda devrimci savaş esiri de yaşamlarını yitirmişlerdir. Yaşamlarını yitiren devrimci savaş esirleri arasında büyük olasılıkla Hayri Durmuş, Yıldırım Merket, Kemal Pır ve A. Rıza Altun gibi önder PKK kadroları da bulunmaktadır. Kırka yakın tutuklunun yaralandığı bu olayda ölü sayısının artmasından endişe edilmektedir."

Sonuçta ise şu çağrı yapılıyor:

"Unutulmamalıdır ki, faşist cuntanın katliamlarına seyirci kalmak veya görmemezlikten gelmek veya pasif kalmak, suç ortağı olmak demektir. Görev, insanlık haysiyet ve onurundan yana olan tüm uluslararası demokratik kamuoyunun en aktif ve etkili şekilde faşist cuntaya karşı harekete geçmesidir. Her militan, yurtsever, demokrat ve insanlık davası karşısında sessiz kalmayı onuruna yediremeyen dürüst insanlar, mutlaka bunun çok çeşitli yollarını ve etkili araçlarını bulmalıdırlar."

Gerçekten de faşist cuntanın soykırımlarına karşı savaşmak insanlık görevidir.

İdamlar korku değil nefret uyandırıyor

Faşist cunta işkenceyle, idamla yılgınlık ve korku yaratmayı amaçlıyordu ama ancak öfke ve nefret yaratabildi. İdam edilen devrimcilerin ölümü üzerine onurla yürümeleri, halkımız arasında yaygın bu duyguları en güzel dile getirmektedir.

Son olarak, Seyit Konuk, Ethem Coşkun ve Necati Vardar adlı devrimcilerin idamı üzerine Avrupa'da TKEP taraftarlarının yayınladığı bildiride şöyle deniyor:

"Yoldaşlarımız, 1 Mayıs 1981 gününe tekabul eden duruşmalarında, yüzlerine idam kararı okunurken, faşist mahkeme heyetine ne idamlar, ne de işkenceleriniz bizi yıldıramaz, bugün dünya işçi sınıfının dayanışma birleşme günüdür diyerek, 1 Mayıs'ın önemini belirten konuşmalar yaparak, salondaki dinleyicileri saygı duruşuna çağırdılar. Yoldaşlarımız içerde bulundukları sürece faşizmin baskılarına boyun eğmeyerek ölümü seve seve kucakladılar."

İdamların, işkencelerin, cinayet, tutuklama ve tüm baskıların hesabını halk devrimiyle soracağız.

8 Mayıs'da ortak yürüyüş yapılacak

8 Mayıs 1982'de Duisburg'da, idamlara, işkencelere, Kürt ulusu üzerindeki soykırıma, F. Almanya'nın cuntaya yardımlarına ve cuntaya karşı olma temelinde, geniş bir ortak yürüyüş yapılacaktır.

Cephe ve Birlik Yolu'nun çağrısıyla biraraya gelen ve yürüyüşe katılacak olan örgüt ve hareketler şöyledir: Birkom, Cephe, Birlik Yolu, Komkar, Fidef, İşçi Gerçeği, İşçinin Sesi, Denge Komal, Proleter Dayanışma, Dev Sol, Gerçek, Tekoşin, DİBFAK, Kürt Halk Evleri, Kurtuluş.

Cuntaya faşist demeyen hareketleri de içeren bu ortak eylemde ortak atılacak sloganlar birlikte saptanmıştır. Mitingde yapılacak konuşmalar ve birçok teknik konuda genel olarak anlaşmaya varılmıştır.

İŞÇİ MİZAHI

Menşevikler için devrimi tartışmak bile umutsuz

Mart *Atılım*'ında *"İşçinin Sesi* yandaşlarına" başlıklı yazıda N. Gürel bizi "içtenlikle uyarıyor", "göreve çağırıyor" ve şöyle diyor:

"... Eğer onlar (*İşçinin Sesi* yandaşları — İ.S.) gerçekten bizimle devrim için savaşımın strateji ve taktikleri üzerinde tartışmak istiyorlarsa, önce barış için aktif bir savaşım içine girmelidirler. Çünkü barış savaşımı utkuyla sonuçlanmazsa böyle bir tartışmaya ne olanak, ne de gerek kalacaktır."

Böylece menşeviklerle devrim stratejisi üzerine tartışabilmemiz için barış savaşımının utkusu ön koşul olarak getiriliyor!

Barış için yürüttükleri "aktif" savaşımlarında menşeviklere başarılar diler, bize yaptıkları gerçekten "içten" uyarı için teşekkür eder göreve çağrılarını ise gazetemizi kapatıp hep birlikte koşa koşa yanlarına giderek yanıtlayacağımızı duyururuz.

"Türkiye'de Lenininci görüşlerin yayılmasında kadrolara ağır görev düşüyor. Tüm partililer, hem kendi çevrelerinde fabrikada, semtte, okulda fikir liderleri olabilmeli, hem de çevrelerindeki fikir liderlerini (ya da doğal liderler, öncü ögeler diyebiliriz) partiye kazanmak için bilinçli bir çaba harcamalıdırlar. Yığın çalışması görevinin özü budur."

Korkuyorlar korkacaklar korksunlar!

Hatice Dağlı

Faşist cunta korku içindedir. Türkiye'nin ancak devrimle çözülebilir sorunlarını finans-kapitalin yararına tersten "çözmeye" çalışırken, hem ülke içinde, hem de dışarıda kendisini kapana kısılmış gibi hissetmektedir.

Evren'in son Bursa konuşması, bu kapana kısılmışlığın bir göstergesi oldu. Evren konuşmasında durumdan pek hoşnut olmayan değişik burjuva kesimlerin siyasal sözcülerine tehdit savurdu:

"Bir süredir yurt içi gezisi yapmadık, bunu geri çekilme diye anladılar. Oysa yanılıyorlar. Asıl onlar 12 Eylül öncesine dönmeye hazırlanıyorlar. Ama öyle bir yumruk yerler ki nereden geldiğini anlayamazlar."

Burjuvazinin değişik kesimleri cuntadan yumruk yiyebilirler. Faşizmin ülkemize çöreklenmesinde payı olmuş bu kesimler için işçi sınıfımız gözyaşı dökecek değildir.

İşçi sınıfının yolu devrimdir. Amacı 12 Eylül öncesine dönmek değildir. Zaten cuntanın asıl sorunu da 12 Eylül öncesine dönmek isteyenlerle değildir. Asıl tehlikenin nereden geldiğini cunta başı konuşmasında "Propaganda, ajitasyon ve toplumsal psikoloji adı altında İngiltere'de bastırılıp, Türkiye'ye gizlice sokulan kitap"dan söz ederek, bu kitaba düpedüz yalanla saldırarak, çok güzel ortaya koydu.

Cuntanın kabusu, yığınlar ve yığınların önünde yürüyen komünistlerdir. Evren'in "yalan" dediği, Yürükoğlu yoldaşımızın *Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları* kitabında öğütlenen, işçi sınıfı ve yığınların gerçek ve uzun erimli çıkarlarını temel alan *komünist içerikli propaganda-ajitasyondur.* Faşist cunta için komünist ideolojinin propaganda ve ajitasyonunun yığınların bilincini kavramasından, onları devrimci eyleme çekmesinden daha ürkütücü birşey olamaz.

Bunun yanısıra, faşist Evren'in, yoldaşımızın bir başka kitabına değil, bu kitabına değinmesinin özel nedeni de var. Bu kitap, ajitasyon ve propagandanın iletişim biçimlerini komünist bilimsellikle ele almaktadır. Komünistlerle, yığınlar arasındaki her türlü iletişimi koparmak ise tam da faşist diktatörlüğün canalıcı sorunudur. Kitap bu açıdan da faşist Evren'in hassas noktasına dokunan bir yan taşıyor.

Bunu açmak için önce yoldaşımızın kitapta dediklerine bakalım. Yoldaşımız sözlü propaganda ve ajitasyonda üç iletişim yolu ayırıyor:

"1. Yığınsal iletişim, 2. Salon iletişimi; 3. Karşılıklı iletişim.

"Yığınsal iletişim, basın, radyo, televizyon aracılığıyla yapılan iletişimdir. Salon iletişimi, konferans-seminer, açık oturum, şöylesi fabrika toplantıları, küçük guruplara yapılan konuşmalar vb.dir. Karşılıklı iletişim ikili konuşmalar, ya da dar guruplar gibi ajitatör ya da propagandacının kişiyle yüzyüze geldiği durumlardır.

"...En güçlü etkileşme yolu, karşılıklı iletişimdir. Sonra salon iletişimi en son yığınsal iletişim gelir." (agy, s.27-28)

Kitap bu iletişim biçimleri arasındaki ayrımları ele aldıktan sonra belli bir kaynaktan kişilere ulaşacak bilgilendirmede fikir liderlerinin önemine değiniyor ve komünist kadrolara düşen görevleri sıralıyor. Yığınsal bir iletişim aracı olan devrimci gazete ile o gazetedeki görüşlerin yığınlar arasında propaganda ve ajitasyonu yürütmede temel görevin, karşılıklı iletişim yöntemini kullanacak kadrolara düştüğünü vurguluyor ve şöyle yazıyor:

"TKP'nin Leninci kanadı, Lenin'in yukarıda belirlediği görevleri yerine getirebilmek, yığınları devrime hazırlamak için *İşçinin Sesi* gibi, gerçekten başarılı bir merkez yayın organı çıkarıyor. Gazetemiz doğal olarak partili ve partisiz komünistleri, devrimcileri, öncü işçileri hedefliyor. Merkez yayın organımızla yığınlar arasındaki köprüyü ne kuracak? En başta karşılıklı haberleşme. Bu görevi kimler görecek? Kadrolar!

"Türkiye'de Leninci görüşlerin yayılmasında kadrolara ağır görev düşüyor. Tüm partililer, hem kendi çevrelerinde fabrikada, semtte, okulda fikir liderleri olabilmeli, hem de çevrelerindeki fikir liderlerini (ya da doğal liderler, öncü ögeler diyebiliriz) partiye kazanmak için bilinçli bir çaba harcamalıydılar. Yığın çalışması görevinin *özü* budur." (agy, s.35)

Işte faşist diktatörlüğün açmazı, en güçlü etkileşme yolu olan karşılıklı iletişimi, komünist kadroların kurdukları yüzyüze ilişki ağını "yasaklayamamak"tır. Evren bunun çaresizliğini dile getiriyor.

Cunta, uygulamalarıyla yığınsal iletişim ve salon iletişimi üzerinde belli bir sınırlama getirebilse de, karşılıklı iletişimi önlemesi için bütün komünist kadroları ortadan kaldırması gerekir. Oysa parti örgütü illegaldir. İstedikleri kadar baskı yapsınlar, komünistlerle yığınların bağını koparmaları olanaksızdır. Halk içinde hoşnutsuzluk ve öfkenin barut gibi biriktiği bir ortamda, bu kadroların her biri birer ateştir.

Ateşle barutun, "aile toplantılarında" da olsa biraraya gelmesini "yasaklayamamasının" telaşıyla Evren, komünistler yalan söyler gibi bayat bir yalanla aklınca önlem alıyor! Gerçekte ise alamıyor. Aynı komünist kadrolar, "aile toplantılarında" şimdi de Evren'in bu kuyruklu yalanını sergileyeceklerdir. Mekanizma işliyor.

Yoldaşımızın kitapta kadrolara düşen görevler olarak sıraladıkları, bugün daha canalıcı önem kazanmıştır ve en önemlisi komünist kadrolar bunun bilincindedir. İşte bu komünist bilince siz elinizi değemezsiniz. Bu nedenle de tehlikedesiniz.

Nasıl bir dem krasi – nasıl bir d vlet

"Silahlı işçiler tarafından kurulan 'devlet' ne kadar demokratik olur ve 'gerçek' anlamda bir devlet olmaktan ne kadar çıkarsa, tüm devlet, o kadar çabuk sönmeye başlar."

Kirve Kalender

Her demokrasi, toplumun siyasal düzeninin bir biçimi olarak, "esas itibariyle üretimin hükmü altındadır ve o toplumun üretim ilişkileri tarafından belirlenir." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce basım, c.32, s.81) Bunun içindir ki, her demokrasi egemen sınıfın hegemonya aracı, diktatörlüğüdür.

Bu noktada devlet sorununu açmak için Engels'in şu sözlerini aktaralım:

"... Devlet, topluma dışarıdan empoze edilmiş bir güç (pouvoir) değildir; Hegel'in ileri sürdüğü gibi, 'ahlak fikrinin gerçeği', 'aklın imgesi ve gerçeği' de değildir. Devlet, daha çok, toplumun gelişmesinin belirli bir aşamasındaki bir üründür. Bu, toplumun, önlemekte yetersiz bulunduğu uzlaşmaz karşıtlıklar biçiminde bölündüğünden, kendi kendisiyle çözümlenmez bir çelişki içine girdiğinin itirafıdır. ... İşte toplumdan doğan, ama onun üstünde yer alan ve gitgide ona yabancılaşan bu güç, devlettir." (F. Engels, *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni,* s.235)

Toplumdan doğan ama onun üstünde yer alarak gitgide ona yabancılaşan bu güç, demokrasisini uygularken baskı ve hegemonya araçlarını kullanarak yığınların onayını almaya çalışır. Bu yolda, egemen sınıfın devletinin kendi kişiliğinde, "kamu gücünü yaşatması için, devletin yurttaşlarının katkıda bulunması gerekir". (agy, s.237) İşte bu "gereklilik" yanıbaşında demokrasisini de getirir.

"Tarihin tanıdığı devletlerin çoğunda, yurttaşlara verilen haklar, ayrıca servetlerine göre değişmiştir. Bu olgu, devletin, mülksüz sınıfa karşı korunmak için... olduğunu açıkça gösterir. ... Modern toplumsal şartlarımız içinde gitgide kaçınılmaz bir zorunluluk durumuna gelen ve proletaryayla burjuvazi arasındaki son keskin savaşımın, ancak onun çerçevesinde sonuna kadar götürülebileceği devlet biçimi olan demokratik cumhuriyet, (bu — İ.S.) en yüksek devlet biçimi, servet farklarını resmen artık tanımıyor. Zenginlik, demokratik cumhuriyette, iktidarını, dolaylı ama o kadar da emin bir biçimde gösteriyor. ... Kısacası, mülk sahibi sınıf, doğrudan doğruya, bütün yurttaşlara tanınan genel oy hakkı aracılığıyla hüküm sürer." (agy, s.239-249)

Bunun içindir ki, paranın, servetin, kapitalizmin, burjuvazinin salt kudreti "demokratik cumhuriyette daha güven altındadır, çünkü kapitalizm kötü bir politik kalıba bağlı değildir." (Lenin, *Seçme Yapıtlar,* Fransızca basım, c.2, s.170)

Bu kalıp içerisinde, burjuva demokrasisi özellikle devletin hegemonya araçları ile, yığınların siyasal yaşama doğrudan katılımlarını çeşitli yollardan ve çeşitli kademelerde engeller. Bu binbir çeşit yöntemin belki de ilk göze çarpan örneği yasama ve yürütme organları arasındaki ayrılıktır. Bu özellik, burjuva demokrasilerinde yığınların siyasal yaşama doğrudan katılımını engelleyerek onların edilgen ve dolaylı bir pozisyona itilmesinden, burjuva demokrasilerinin yığınları özde hiçe sayan anti-demokratik işleyişinden başka birşey değildir.

Ancak, burjuva demokrasisinde yığınlarla gerçek iktidar arasına duvar çeken şey yalnızca yasama ile yürütmenin ayrılığı değil, aynı zamanda yasamanın ta kendisidir. Marks, 1843'de bunu şöyle açıklar:

"Sivil toplumun vekillerinden bir 'meclis' oluşturulur ve sivil toplumun siyasal varlığı ve iradesi ancak bu meclis içinde bir gerçeklik kazanır. Siyasal devletin sivil toplumdan kopuşu, vekillerin seçmenlerden kopuşu biçimini alır. ... Burada iki çelişki vardır: (1) Biçimle ilgili bir çelişki. Sivil toplumun vekilleri, seçmenlerine herhangi bir 'talimat' ya da görevlendirmeyle bağlanmamış bir topluluktur. Biçimsel olarak görevlendirilmişler, bir vekalet almışlardır ama, bu gerçekleştiği andan itibaren (seçildikleri andan itibaren) vekillikleri sona erer. ... (2) Gerçek çıkarlara ilişkin olarak, maddi bir çelişki. ... Kamu işlerinin (genel çıkarların) temsilcileri olarak yetki almışlardır ama, aslında özel çıkarları temsil etmektedirler." (Marks, "Hegel'in Devlet Doktrini Eleştirisi", *Early Writings,* Harmonsworth, s.193-194)

Görüldüğü gibi, Marks burjuva demokrasisinde temsil olayının içeriğinin nasıl boşaltıldığını anlatıyor. Yasama ve yürütme işlevlerinin birbirlerinden ayrıldığı, "yasama organının bir temsili kurum olarak hiçbir öneminin kalmadığı"nı (Marks) vurgularken, bu işleyiş içinde siyasetin belli bir azınlığın "mesleği" haline geldiğini ve devlet aygıtının uzmanlaşmış ve katı bir hiyerarşiyle yığınları siyasetten dıştalamak için eklemlenmiş basamaklardan oluşturulduğuna dikkati çekiyor.

Kuşkusuz, devrim "tehlikesi" ufukta belirdiğinde, yığınların siyasal hareketliliği arttığında burjuvazi bu içi boş demokrasisini de kaldırıp atmak ister. Artık devrim karşı-devrim hesaplaşması gündeme gelir. Emperyalistleşme aşamasında, bu karşı-devrim faşizmdir. Faşizmle ekonomik toplumsal sorunların tersten çözümü amaçlanır. Bunun için gereken ise faşist devletin korporatifliği, monolitikliği altında toplumu örgütlemektir.

Faşist devlet kapitalizmin özünü en iyi yansıtan biçimdir. François Châtelet'in de dediği gibi, "faşist devlet, yalnızca kendi özüne indirgenmiş liberal devlettir". (F. Châtelet, *Faşizmin Analizi,* s.88).

Buraya kadar sergilediğimiz devlet ve demokrasi, proletarya ve emekçi yığınlar açısından "nasıl bir devlet? nasıl bir demokrasi?" sorusunun olumsuz yanıtını oluşturmaktadır.

Bizim açımızdan demokrasi "siyasal sorunların halkın yığını tarafından çözümlenmesi" (Lenin), işçi sınıfı ve emekçi yığınların aşağıdan yukarıya dolaysız aktif katılımı ve de kendi karar organlarını yaratması, bununla da kalmayarak yürütme organları içinde fiili olarak yer alması vb. için bir işleyiş içeriği kazanmak zorundadır. Kuşkusuzdur ki bu anlam ve işleyişdeki "demokratcılık burjuva toplumun çerçevesini aşmaktadır". (Lenin, *Seçme Yapıtlar,* c.1, s.244) Bu nedenle Marks "kıta üzerinde gerçekten halkçı her devrimin ilk koşulu" (Marks, *Seçme Yapıtlar,* c.1, s.502) olarak burjuva devlet cihazının parçalanmasını özenle vurgulamaktadır.

Açıktır ki, proletarya ve emekçi yığınlar için devrimsiz demokrasi olanaksızdır. Çünkü burjuva devlet cihazı parçalanmadan, proletarya ve emekçi yığınları iktidardan binbir oyunla uzak tutan ve "güdülen" pozisyonununa iten temsili parlamenterist burjuva diyaframı yırtılmadan proletarya ve emekçi yığınların kurtuluşu, kendi kendilerini yönetmeleri, iktidarı doğrudan kararları ve katılımlarıyla kendi düşünce ve davranışlarına aktarabilmeleri olası değildir. Bu yolda gerekense demokratik devlettir.

"Demokrasi devletin bir şeklidir Oysa (biz) Marksistler her türlü devletin düşmanıyız." (Lenin) Ama proletarya ve emekçi yığınların da, burjuva devlet cihazını parçaladıktan sonra Engels'in "proletaryanın mirasına konduğu bir musibet" olarak nitelediği kendi devletine gereksinimi vardır. Bu proletaryanın devrimci diktatörlüğünden başka birşey olamaz.

Devamı 6. Sayfada

Baştarafı 5. Sayfada

Bu zorunludur. Kuşkusuz proletarya diktatörlüğünün aynı kaçınılmaz özlü ama "muazzam bollukta ve çeşitlilikte siyasal biçimleri" de olabilecektir. Bu konuda Lenin şuna işaret eder:

"Burjuva devletlerinin biçimleri son derece çeşitlidir, fakat özleri aynıdır. Tüm bu devletler, biçimleri ne olursa olsun, son analizde kaçınılmaz olarak burjuva diktatörlüğüdür. Kapitalizmden komünizme geçiş de kesinlikle muazzam bollukta ve çeşitlilikte politik biçimler gösterecektir, fakat öz kaçınılmaz olarak aynı olacaktır: Proletarya diktatörlüğü." (Lenin, *Devlet ve İhtilal,* s.43)

Hangi biçimde olursa olsun, proletarya diktatörlüğünün özelliği devletin her geçen gün halkla daha çok içiçe girmesidir. Böylelikle giderek "devletin toplumsal ilişkilere karışması, birbiri ardına bütün alanlarda gereksizleşir". (F. Engels, *Ütopik Sosyalizm ve Bilimsel Sosyalizm,* s.97)

Bu sürece, yani toplumun dinamik bir şekilde (aktif yığın demokrasisi temelinde) demokratikleşmesine paralel olarak proletarya ve emekçi yığınlar "bir varlık olarak ancak kendi kendisinin efendisi olduğu andan sonradır ki, kendisini bağımsız olarak görmeye başlar". (Marks, *1844 El Yazmaları,* s.203)

Kuşkusuzdur ki, böyle bir süreci Lenince anlamda yaygınlaştırdığı ve derinleştirdiği oranda "proletarya demokrasisi herhangi bir burjuva demokrasisinden bir milyon kere daha demokratiktir". (Lenin, *Seçme Yapıtlar,* c.2, s.438)

Burada özellikle şunu vurgulamakta büyük bir yarar vardır: Demokrasi sosyalizme özdeş değildir. Bu vulgar ve mekanik yanaşımdan kurtulmak, demokratikleşmenin canalıcı öneminin kavranması açısından yaşamsal önemdedir. (Çünkü karşımızda bir Polonya deneyimi ve demokratik yanı hayli geri kalmış sosyalist sistem gerçeği vardır)

Lenin'in devrim sonrası tüm yanaşımlarında demokrasi ve demokratikleşme canalıcı bir öneme sahiptir. Örneğin Lenin proleter demokrasisinin burjuva demokrasisinden hem işleyişçe ve hem de nitelikçe farklılığını vurgularken şöyle der:

"Bundan, proletarya diktatörlüğünün, kaçınılmaz olarak yanlızca genelde demokratik biçim ve kurumların değişmesine değil, ama kapitalizm tarafından ezilen emekçi sınıflar yararına demokrasinin daha önce görülmemiş bir genişlemesine de yol açması gerektiği sonucu çıkar." (Lenin,, *Burjuva Demokrasisi ve Proletarya Diktatörlüğü,* s.154)

Yine Lenin'in bu demokratik işleyişin genişletilmesine ilişkin ilk önerileri şunlardır:

"Toplumun bütün üyeleri, ya da hiç olmazsa bunların büyük bir çoğunluğu devleti kendileri yönetmeyi öğrendiği, işi kendi ellerine aldığı, son derece küçük kapitalist azınlığın, kapitalist alışkanlıklarını korumada israrlı beyler ve kapitalizm tarafından iyiden iyiye bozulmuş işçiler üzerinde denetimi 'örgütlediği' andan itibaren, genel olarak tüm yönetim zorunluluğu ortadan kalkmaya başlar. Demokrasi ne kadar tamamlanırsa, gereksiz duruma geleceği an o kadar yaklaşır. Silahlı işçiler tarafından kurulan 'devlet' ne kadar demokratik olur ve 'gerçek' anlamda bir devlet olmaktan ne kadar çıkarsa, tüm devlet, o kadar çabuk sönmeye başlar." (Lenin, *Devlet ve İhtilal,* s.113)

Öyleyse gerçek iktidarın proletarya ve emekçi yığınlara geçmesiyle gündeme gelecek demokraside yasama ile yürütme arasındaki ayrılık, aktif yığın demokrasisi ve kurumları kişiliğinde kaldırılacaktır. Bunun en önemli iki örneği Paris Komünü ve Sovyetlerdir.

Marks, "özünde bir işçi yönetimi, ... emeğin ekonomik kurtuluşunun siyasal biçimi" olarak nitelediği Paris Komünü'nün özgül yönlerini sayarken, Komün'ün aynı zamanda hem yasama hem de yürütme organı olduğunu ve bu sistemde, "öteki kamu hizmetlileri gibi, yargıçların da seçimle göreve geleceğini, kendilerini seçenlere karşı sorumlu sayılacağını ve onlar tarafından görevden alınabileceğini" belirtmiştir. (Marks, *Fransa'da İç Savaş)*

Lenin ise, "... 1905 devrimimizin ve 1871 Paris Komünü'nün deneylerinin gösterdiği yolu" tutan Rusya proletaryasının kurduğu Sovyetleri (Lenin, *Uzaktan Mektuplar,* s.48) şöyle tanımlar:

"Biçimlerinden biri Sovyet iktidarı olan proletarya demokrasisi, demokrasiyi geliştirmiş ve genişletmiştir. ... Sovyetler çalışan yığınların doğrudan örgütüdürler. ... Sovyet örgütlenişi bütün emekçilerin ve sömürülenlerin, öncü kıta olan proletaryanın etrafında birleşmelerini kolaylaştırmaktadır." (Lenin)

Bütün bunlar yerel özyönetim organları ile gerçekleştirilebilir. "Bir komün, özyönetim organları biçiminde de varolabilir." (Lenin, c.24, s.149) Çünkü "yalnızca demokratik temsile değil, bütün devlet yönetiminin yığınların kendileri tarafından aşağıdan yukarı inşa edilmesine, yığınların hayatın bütün adımlarına etkin bir biçimde katılmalarına, yönetimde aktif olarak rol almalarına ihtiyacımız var. ... Eski baskı aygıtlarının yerine tüm halkı kapsayan gerçekten evrensel milisin geçirilmesi ... ülkenin sosyalizme doğru sistemli ve kararlı adımlarla ilerlemesini sağlamak, sosyalizmi tepeden 'başlatarak' değil, proleter ve yarıproleterlerin büyük yığınını devlet yönetimi sanatına, tüm devlet iktidarının kullanımına yükselterek mümkündür. ... Yoldaş işçiler! Demokrasi yöntemlerini fiili pratik yoluyla hemen şimdi, kendi başınıza aşağıdan yukarıya doğru öğrenin — yığınları yönetime etkin, doğrudan ve evrensel olarak katılmaya çağırın — yalnızca bu, devrimin tam zaferini, kesin amaçlı ve sistemli ilerlemesini sağlayacaktır." (Lenin, c.24, s.181-182)

Bunun başka yolu yoktur. Tek seçenek sonuna değin demokratikleşmeyi geliştirmek ve genişletmektir.

Bütün ülkelerin proleterleri birleşin!

Karkêren hemû welatan yekbın!

İŞÇİNİN SESİ

Faşizmi kahredeceğiz!

Yıl: 8, Sayı: 195-196
19 Nisan 1982

ÇEK-AL

Troçki, kapitalizmin her aşamasında burjuvaziyi egemenlik süren ama her nedense siyasal hegemon olmayan bir sınıf gibi görmektedir. Kapitalist toplumun iktidar programlarını "kendi kaderlerini çizerek burjuva toplumunun kaderini çizen" küçük burjuvaziye mal etmiştir. Troçki'ye göre faşizm de küçük burjuvazinin karşı-devrimidir.

Troçki'nin faşizm anlayışı

Hüseyin Çakır

Faşizm, 1920'lerde ve 1930'larda özellikle Avrupa'nın birçok ülkesinde, küçük burjuva yığınları kendine taban yaptı, görünüşte böyle yükseldi, güçlendi ve belirli ülkelerde iktidara geldi. O tarihlerde faşizm olgusunun çok yeni oluşu geniş sol hareket içinde çok farklı bir sürü orijinal teorinin ortaya çıkmasını getirdi. Her kafadan bir, hatta birden fazla ses çıkıyordu.

Bu teorilerin çoğu tarihsel gelişmelerle birlikte çürüdü gitti. Bir kısmı her dört yılda bir "revizyon"a sokularak karmaşaya döndü. Diğer bir kısmı da inatla başka başka isimli hareketler tarafından benimsenerek bugüne dek uzandı geldi. Troçki'nin o tarihlerde ortaya attığı teoriler bu son kategori içinde yer alır. Bugün Türkiye'de faşizm yoktur diyenlerin çoğu, gerekçelerini en katıksız biçimde bu teorilere dayandırmaktadır.

Bu yazımızda Troçki'nin faşizm anlayışının bazı yönlerini ele alarak, bugün her nedense tekrarlanan Troçkist görüşlerin aslında tarihsel gelişmelerle birlikte çoktan çürüyüp gitmiş olması gerektiğini anlatmaya çalışacağız.

Faşizm, bugün hâlâ üzerinde çok çalışmanın, çok tartışmanın gerekli olduğu bir konudur. Ancak artık 1930'larda değiliz. Bazı görüşler bilinçleri bulandıran olumsuz "katkılar"ın hak ettiği kesinlikle eleştirilmelidir. Türkiye'de birkaç küçük burjuva hareketin yeni yeni ısınmaya başladığı Troçki'nin faşizm üzerine olan görüşleri de bunlar arasındadır.

Faşizmin iktidara gelis biçimi

Türkiye'de faşizm yoktur diyenlerin getirdiği bir gerekçe cuntanın tabandan değil tepeden geldiği ve yığın hareketliliği temelinde egemenliğini sürdürüyor olmamasıdır. Bu gerekçenin kaynağı Troçki'nin faşizm için verdiği tanımda bulabiliriz:

"... faşizmin, kapitalizmin çökmesinden bir yığın hareketi şeklinde ortaya çıkan organik yapısı..." (L. Troçki, *Gelecekte Ne?*, Pioneer Publishers, s.1932, s.86)

Troçki'ye göre, yığınlar arasında örgütlülüğü olan bir hareket olarak yükselmeyen diktatörlük faşizm değildir. Örneğin askersel diktatörlük için verdiği tanım şöyledir:

"Askersel diktatörlük sadece askersel mekanizma tarafından takviye edilen ve halkın şaşkınlığı ve boyun eğmesine dayanan bir bürokratik kurumdur." (L. Troçki, "Amerika Sorunları Üzerine Bazı Sorunlar", *Fourth International*, Ekim 1940)

Görüldüğü gibi Troçki tanımlarına belirli bir iktidarın biçimlerine bakarak varıyor. İtalya ve İspanya'daki iktidarlar arasında yaptığı şu karşılaştırma buna çok canlı bir örnektir:

"İtalya'daki faşist hareket, tabandan gelen yeni önderlerle oluşmuş kalabalık yığınların kendiliğinden bir hareketidir. Kökeni bakımından plebyan bir hareket olup kapitalist güçler tarafından yönetilmiş ve beslenmiştir. Küçük burjuvazi, teneke mahalle proletaryası ve hatta belli ölçüde proleter yığınlardan çıkıp gelmiştir; eskiden sosyalist olan Musolini bu hareketten doğan kendi kendini yetiştirmiş bir adamdır.

"Primo de Rivera ise bir aristokrattı. Yüksek bir askersel ve bürokratik mevkii vardı ve Katalonya'nın başvalisiydi. Darbesini devlet ve askersel güçlerin yardımıyla başardı. İspanya ve İtalya'daki diktatörlükler iki tamamen ayrı diktatörlük biçimleridir. Aradaki

farkı belirlemek gerekir." (L. Troçki, "Bir İngiliz Yoldaşa Mektup", *Militant*, 16.1.1932)

Buna ilişkin çok şey söyleyebiliriz. *Birincisi*, eğer yapılmak istenen iki diktatörlüğün biçimsel farklarını belirlemekse böyle bir karşılaştırmanın sınırlı bir geçerliliği olabilir. Ama Troçki'nin yapmak istediği bu iki diktatörlüğün *ne olduğunu* belirlemekse (ki yazının bütünü içinde çalıştığı odur), karşılaştırma oldukça anlamsız kaçıyor. Özüne bakacağına biçimlere takılıp kalıyor, "nedir" diye soracağına "nasıldır" diye soruyor. "Faşizm iktidara böyle geldi, öyleyse budur" diyor. Troçki aslında "nedir" sorusunu en kestirme biçimde atlamış oluyor.

İkincisi, faşist hareketin kendiliğinden bir halk hareketi olduğunu söylemek Marksistlerin işi değildir. Somut bir ülkede, sonradan içeriğiyle faşist diye nitelenen bir hareket, kendiliğinden doğmuş olabilir. Ancak zaman içinde ulaştığı noktada artık kendiliğinden olduğu söylenemez.

Tarihte birçok kez egemen burjuvazi sallantılı durumunu korumak ve egemenliğini pekiştirmek amacıyla kendi yarattığı toplumsal hoşnutsuzluğu yine kendisinin yararına kullanmak istemiş ve bu doğrultuda örgütler, hareketler türetmiştir. Hatta yığınları peşinden sürüklemeyi başarmıştır. İtalyan Faşist Partisi böyle bir örgütlenme olduğu için kendiliğindenciliği değil, onun ulaştığı noktayı temsil eder. Lenin'in dediği gibi kendiliğindenlik burjuvazinin hegemonyasına yol açar.

Üçüncüsü, Musolini ve Rivera arasındaki "köken" karşılaştırması bilim dışıdır. Troçki 1931'de değil, 1933'de yazsaydı, İspanya'daki ilk yığınsal faşist parti olan *Falanjist*'lerin kurucusunun ve *Jefe*'sinin (Führer, Başbuğ anlamında) Rivera'nın oğlu aristokrat Markiz José Antonio Primo de Rivera'nın olduğunu söyleyecekti. Bir üç yıl sonra yazsaydı, Falanjistlerle diğer faşist örgütleri birleştiren kimsenin Franko isimli bir *general* olduğunu, 1936 faşist darbesinin ülkenin en "yüksek askersel ve bürokratik mevkilerini tutan" cuntacıların gerçekleştirdiğini söyleyecekti.

Dördüncüsü, faşizmin İtalya'da, Almanya'da ve her yerde devlet ve askersel güçlerin *en azından* yardımıyla iktidara getirildiği tarihsel bir gerçektir. Palme Dutt, *Faşizm ve Sosyal Devrim* kitabında birçok ülkenin tarihini belgelerle inceledikten sonra şu sonuçlara varıyor:

"... Faşizm salt burjuva diktatörlüğünün doğrudan korumacılığıyla büyüyebilir ve işçi sınıfı hareketi tarafından ilk aşamalarında yok edilmekten kurtulabilir. Faşizm, tüm güçlerini işçi sınıfının muhalefetini ezmeye harcarken diğer yandan faşist illegaliteye açıkça göz yuman devlet güçlerinin, ordu yüksek kurmaylarının, polis yetkililerinin ve adliye ile mahkemelerin yardımlarına yaslanır (Kızıl Cephe'yi yasaklamanın yanısıra Fırtına Birlikler'ne izin vermek).

"Son olarak, faşizm burjuva devlet diktatörlüğünden iktidarı 'fethetmiş' midir? Faşizm hiçbir ülkede hiçbir zaman 'iktidarı fethetmemiştir'. Her durumda faşizm burjuva diktatörlüğü tarafından tepeden iktidara getirilmiştir. İtalya'da faşizmi, karşısındaki sıkıyönetim tasarısını imzalamayı reddeden ve Musolini'yi iktidara davet eden Kral iktidara getirmiştir. Almanya'da faşizmi, seçimlerden anlaşılacağı gibi desteğini kaybetmeye başladığı bir sırada devlet başkanı iktidara getirmiştir." (R. Palme Dutt, *Faşizm ve Sosyal Devrim*, Proletarian Publishers, s.100-101) s.100-101).

Biçimden kalkarak özü belirlemeye çalışmanın doğurduğu sakatlık bir yana, Troçki faşizmin iktidara geliş biçimlerini bile doğru anlatamıyor.

Faşizmin siyasal özü

Daha genel olarak faşizmin iktidara gelişini anlatırken Troçki önce çok doğru bir yanaşımla işe başlıyor. Faşizmin devrimle bağlı olarak ele alınması gerektiğini söylüyor:

"...Çok yakın bir gelecekte Almanya'daki olayların seyri, yeni bir tarihsel düzlemde, bir yanda devrimci durumun olgunluğu ile öte yanda devrimci partinin zayıflığı ve stratejik aczi arasındaki eski trajik çelişkiyi diriltecektir." (L. Troçki, *Komünist Enternasyonal'deki Sapma ve Almanya'nın Durumu*, Communist League of America (Opposition) Publications, s.12)

Çok güzel. Ama yine aynı yazıda şöyle diyor:

"Eğer Komünist Partisi *devrimci umudun partisi* ise yığınsal bir hareket olarak faşizm *karşı-devrimci umutsuzluğun partisidir*. Devrimci umut tüm proleter yığınları kucakladığı zaman kaçınılmaz olarak küçük burjuvazinin önemli ve daha çok kesimlerini arkasından devrim yoluna çeker. Tam da bu çerçevede seçimler (Nazilerin seçim başarılarına değiniyor — İ.S.) tersine bir resim çizmektir: Karşı-devrimci umutsuzluk küçük burjuva yığınını öylesine bir güçle kucaklamıştır ki arkasında proletaryanın birçok kesimlerini çekmiştir..." (L. Troçki, agy, s.9-10)

Bu sözlerden çok açık belli olmamakla beraber, Troçki'nin mantığında faşizm küçük burjuvaziyle özdeştir. Faşizmin asıl sahibini değil, bazı ülkelerde yığın hareketi biçiminde bir taban oluşturarak ona hizmet edeni, hem de bu biçimi genelleştirerek görmektedir. Bu anlayışı daha iyi örnekleyelim:

"... Küçük mülk sahibi işlerinin yolunda gittiğini ve yarın daha da yolunda gideceğini umut ettiği sürece düzeni tercih eder.

"Ama bu umut kaybolunca kolayca hiddetlenir ve kendini en aşırı önlemleri alma yoluna teslim etmeye hazırdır. Yoksa, İtalya ve Almanya'da demokratik devleti yıkıp faşizmi iktidara başka nasıl getirirdi? Umutsuz küçük burjuvazi faşizmde, en başta büyük sermayeye karşı bir savaşkan güç görür ve yalnızca kelimelerle uğraşan işçi sınıfının aksine (Komintern'e eleştiri var — İ.S.) faşizmin zor kullanarak daha çok 'adalet' sağlayacağına inanır" (L. Troçki, *Fransa Nereye Gidiyor?* Pioneer Publications, 1936, s.18)

Küçük burjuvazi faşizmi büyük sermayeye karşı "savaşkan", "adalet sağlayan" bir güç olarak görebilir. Ama burada Troçki "kandırılmış" küçük burjuvazinin "yanılgısı"nı değil, "kolayca hiddetlenen" küçük burjuvazinin faşizmi iktidara niye "getirdiği"ni vurguluyor. Vurgusu, düşüncelerinin kurgusu öyledir ki, faşizmin niteliği en başta küçük burjuvazinin konumuyla belirleniyor. Faşizmin büyük burjuvaziyle olan bütün ilgisi ise küçük burjuvazi — büyük sermaye çelişkisinin çerçevesinde sınırlı kalıyor.

Bu noktayı kanıtlamak için okuru sıkma pahasına son bir alıntı daha verelim. Burada Troçki en mekanik üslubuyla, dolayısıyla en açık biçimde kendini sergiliyor:

"Hem teorik çözümleme hem de son çeyrek yüzyılın zengin tarihsel deneyimi aynı etkinlikle gösteriyor ki faşizm her seferinde şunları izleyen belirli bir siyasal devrenin son halkasıdır: Kapitalist toplumun en derin bir krizi; işçi sınıfının radikalleşmesinin artması; kır ve kent küçük burjuvazisinin işçi sınıfına olan sempatisinin artması ve değişikliğe olan özlemi; büyük burjuvazinin aşırı şaşkınlığı, devrimci gelişmenin doruk noktasından kaçınmak amacıyla korkak ve hain manevraları; proletaryanın yorulması, artan şaşkınlığı ve ilgisizliği; toplumsal krizin kızışması; küçük burjuvazinin kollektif huzursuzluğu, mucizelere inanmaya yatkın olması, şiddet yoluyla alınacak önlemlere yatkın olması; beklentilerini boşa çıkaran proletaryaya karşı kininin artması." (L.Troçki, "Son Yazı", *Fourth International*, Ekim 1940)

Önceki sözleriyle birlikte ele alındığında, Troçki'nin bu söylediği en açık biçimde şudur: Büyüyen toplumsal krizin belirli bir anında, "büyük burjuvazi" aşırı şaşkınken, mucizelere inanmaya ve şiddete yatkın olan küçük burjuvazi insiyatifi ele alır ve faşizmi iktidara getirir.

Oysa faşizmi devrim karşı-devrim sorunu olarak ele almak böyle anlaşıla-

maz. Devrimin *siyasal özü* proletaryanın iktidar için savaşıysa, karşı-devrimin de *siyasal özü* çağımızı ve sınıf savaşını anlayan herkes için burjuvazinin iktidarını korumak, yaşatmak için savaşından başka birşey olamaz. Biri almak istiyor, diğeri elinde tutmak istiyor. Her ikisi de devrimci durumun en kızgın ortamında çarpışan iki siyasal kutuptur. Kuşkusuz, iki kutbun arasındaki küçük burjuvazinin konumu kavganın sonucunu belirlemede büyük önem taşır. Ama bu dolaylı bir önemdir.

Troçki'ye göre *faşizmin siyasal özü küçük burjuvazinin savaşıdır.* Onun mantığı öyledir ki sanki işçi sınıfı ve burjuvazi toplumun iki ara sınıfı, küçük burjuvazi ise *ana* sınıfıdır.

* *Proletarya* önce "radikalleşir" ama sonra "yorulur", "ilgisiz" olur.

* *Burjuvazi* yalnızca "şaşkın", "korkak" ve "hain"dir. "Devrimci gelişmenin doruk noktasından kaçınmak için manevra yapar."

* *Küçük burjuvazi* toplumsal krizin sonucunu tayin eder, faşizmi o getirir.

Troçki'ye göre faşizm küçük burjuvazinin karşı-devrimidir.

Faşizm, burjuvazi ve küçük burjuvazi

Bu aşamada iki noktaya değinelim:

Birincisi, küçük burjuva yığınların tarihte genel olarak faşizme taban oluşturduğu yanlış değildir. Zaten faşist demagojinin amacı böylesine bir destek sağlamaktır.

Hitler, "Almanya ya köylülerin ülkesi olacaktır, ya da hiç olmayacaktır" diyerek iktidara gelmiştir. Borç köleliğini, toprak kirasını, hatta büyük toprak mülkiyetini tazminatsız ortadan kaldıracağına yemin etmiştir. Tröstlerin egemenliğine, banka sermayesinin kârlarına son vereceğine, büro işçilerine, küçük memurlara, aydınlara söz vermiştir. Ama Hitler'in iktidara geldikten sonraki yaptıkları faşizmin gerçek özünü en acı biçimlerde sergilemiştir.

Troçki'nin yanılgısı bu özü görmemektir. Faşizmin küçük burjuvazi temelinde yığınsal bir hareket olabileceği yadsınamaz ama onu bununla tanımlamak, biçimiyle, hem de alabileceği biçimlerden biriyle tanımlamak demektir.

İkincisi, Troçki'yi anlamak bakımından canalıcıdır. Troçki, faşizmi küçükburjuvazinin karşı-devrimi olarak görüyor ama hiçbir yerde iktidardaki faşizmin küçük burjuvazinin iktidarı olduğunu *söylemiyor.* Söyleseydi herhalde daha 1930'larda unutulup giderdi. Troçki her zaman iktidarda faşizmi burjuvazinin diktatörlüğü olduğunu belirlemiştir. Ama tam da bu belirleme ile "faşizmin temeli küçük burjuvazidir" görüşünü bağdaştırmaya çalışan çözümlemeleri onun eklektik mantığını sergilemektedir. Bu çözümlemeleri görelim.

"Ekonomik olarak güçlü büyük burjuvazi, tek başına ulusun son derece küçük bir azınlığı temsil eder. Egemenliğini sürdürebilmesi için küçük burjuvaziyle ve onun aracılığıyla proletarya ile belirli bir karşılıklı ilişki sağlayabilmesi gerekir." (L. Troçki, *Tek Yol,* Pioneer Publishers, 1933, s.21)

Doğru! Ama Troçki doğru bir saptamayla başlayıp nerelere varıyor:

"Üç sınıf arasındaki diyalektik ilişkiyi anlayabilmek için üç tarihsel aşamayı birbirinden ayırmak gerekir: Kapitalist gelişmenin doğuşu; bu sırada burjuvazinin sorunlarını çözebilmesi için devrimci yöntemlere gereksinimi vardı. Kapitalist rejimin baharı ve olgunluk dönemi; bu sırada burjuvazi egemenliğini düzenli, pasifist, tutucu, demokratik biçimlerle donatmıştır. Son olarak kapitalizmin gerilemesi; bu sırada burjuvazi sömürücülük hakkını korumak için proletaryaya karşı iç savaş yöntemlerine başvurmak zorundadır.

"Bu üç aşamanın özgül siyasal programları — *Jakobinizm,* reformcu *demokrasi* (sosyal demokrasi dahil) ve *faşizm* — temel olarak küçük burjuva akımların programlarıdır. Yalnızca ve herşeyden çok bu olgu, halk içindeki *küçük burjuva yığınların kendi kaderlerini çizmelerinin burjuva toplumunun kaderi için muazzam — daha da öteye belirleyici — önemini kanıtlamaktadır.*" (L.Troçki, agy, s.21) (son italik bize ait)

Yani, burjuvazi toplumda azınlık olduğu için küçük burjuvaziyle ilişkisi çerçevesinde egemenliğini sürdürür. Ve bu ilişkiyi belirleyen ("kendi kaderlerini çizmelerinin burjuva toplumunun kaderi için belirleyici önemi") küçük burjuvazidir. Onun için burjuvazi kapitalist gelişmenin her aşamasında küçük burjuva programlarını uygulamış ve bu sayede iktidarda kalabilmiştir.

Bu "tarihsel perspektif"(1) ile Troçki'nin neden faşizmi küçük burjuvazinin karşı-devrimi olarak gördüğünü şimdi daha iyi anlayabiliyoruz. Tarihin böyle değerlendirilmesinden başka bir sonuç beklenemez.

Şimdi şu aşamalara sırayla bir bakalım:

1. *Kapitalizmin doğuşu*nun özgül siyasal programı Jakobonizmdir diyor Troçki. Bu kadar kalıplı bir tamlamaya aslında hiç gerek yoktu ama özgülü "en özgül", "o aşamaya en iyi uyan" olarak anlarsak çok büyük bir yanlış olmaz.

Jakobinizm, kapitalizmin doğuşu sırasında, burjuvazinin devrimci olduğu bir dönemde feodalizme karşı savaşan *burjuvazinin* en devrimci kolunu temsil eden bir akımdı. Eğer Jakobinlerle günümüzdeki bir akım arasında paralellik arıyorsak o da ancak devrimci proletaryadır. (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* İngilizce Basım, c.25, s.122). Tabii, burjuvazi çok kısa bir süre içinde gericileştiği için Jakobinizm yok olmuş ve "devrimciliği" temsil ettiği için de burjuva tarih kitaplarına nahoş bir gurup insan olarak geçmiştir.

2. *Kapitalizmin olgunluk aşamasının* "özgül" siyasal programı reformcu "demokrasi" ya da "liberalizmdir". Bu, kapitalizmin farklı ülkelerdeki farklı gelişme biçimlerinden doğan durumlar ve burjuvazinin her zaman şiddete dayandığı saklı tutulmak kaydıyla teorik bir doğrudur. Ama bu da küçük burjuvazinin programı değildir. Reformcu demokrasinin, liberal siyasetin nesnel temeli küçük burjuvazinin çıkarlarında değil, kapitalist üretim ilişkilerinin içinde yatar.

"Normal kapitalist toplum, sağlam bir biçimde yerleşmiş temsili bir sistem ve nüfusun göreceli yüksek 'kültürel' istemleri tarafından belirlenen belli siyasal haklar olmaksızın gelişemez. Belli bir asgari kültür için olan bu istemler yüksek tekniği, kompleksliği, esnekliği, hareketliliği, dünya rekabetinin hızlı gelişmesi ile ve bunun gibi kapitalist üretim biçiminin kendi koşulları tarafından yaratılır." (Lenin, c.16, s.351)

Yani "demokratik" biçimlerle donatılmış liberal siyaset kapitalizmin egemen sınıfı olan *burjuvazinin* karakteristik programıdır. Küçük burjuvazi de mal sahibi olduğu için, küçük üretici özelliklerinden ötürü bu programı tarihte çok kez desteklemiştir. Ama burjuvazi ile küçük burjuvazinin ilişkisi çerçevesinde bile çok açıktır ki liberal siyaseti Troçki'nin yaptığı gibi küçük burjuvaziye değil, Lenin'in yaptığı gibi burjuvaziye mal etmek gerekir:

"Yalnızca Rusya'da değil, aynı zamanda tüm Avrupa'da liberaller uzun bir süredir demokratik küçük burjuvaziyi arkalarından çekmiştir. Çünkü küçük burjuvazi bağımsız bir davranış için fazlasıyla dağınıktır, fazlasıyla az gelişmiştir, fazlasıyla kararsızdır — ve proletaryayı izlemek için fazlasıyla mal sahibi eğilimleri vardır. Küçük burjuva siyasetinin Aşil Topuğu işte budur — liberal burjuvazinin ideolojik ve siyasal hegemonyasını üzerinden atmaya yeteneksizliği ve aczi. Küçük burjuvazinin Kadetlerin kuyruğunda gitmesi tesadüf değil, her kapitalist toplumun temel ekonomik özelliklerinin sonucudur." (Lenin, c.12, s.168-9)

3. *Kapitalizmin gerileme aşamasına* gelince buna herhalde *emperyalizm dönemi* demek daha doğru olacaktır.

Burjuvazinin genel olarak uyguladığı iki ana taktik, iki yöntem vardır. Biri zor yöntemi, diğeri de reformlar yöntemidir. Emperyalizm döneminde kapitalizmin çelişkilerinin derinleşmesi ve çağın proleter devrimleri çağı olması burjuvazinin reformcu yöntemlerle egemenlik sürebilmesini zorlaştırmıştır. Özellikle *emperyalistleşmekte olan ülkelerde* görüyoruz ki burjuvazinin manevra alanı iyice dardır. Hiç kuşkusuz emperyalizm dünyada her bakımdan daha çok şiddet demektir. Bu kapsamda *faşizmin emperyalizme özgü bir biçim* olduğu doğrudur. Ama bunu kabul ediyorsak faşizmin *burjuvazinin* yaratığı olduğunu da kabul etmek zorundayız. Hem de burjuvazinin en gelişkin kesimi olan finans oligarşisinin yaratığıdır.

TKP II. Leninciler Konferansı faşizmin tarihsel çerçevesini şöyle çizmişti:

"Her toplumsal yapıda olduğu gibi, tekelci kapitalizmin egemenliği koşullarında da üretim ilişkileriyle üretim güçleri arasında, ancak nitel bir sıçramayla aşılabilecek bir uçurum doğmuşsa ve egemen sınıfın sıçramayı reformcu yoldan gerçekleştirecek manevra alanı yoksa, şiddetin ebelik edeceği bir dönem nesnel bir zorunluluktur. Devrim bunu olumlusundan, kalıcı olarak çözer. Faşizm ise karşı-devrimci şiddetle, finans-kapitalin açık diktatörlüğü altında, geçici olarak olumusuzundan gidermeye çalışır."

Ayrıca, sallantıda olan kapitalist rejimse, onu kurtarma güdüsünü en önce kim nesnel bir zorunluluk olarak kemiklerinde duyacaktır? Elbette ki en başta o sistemin egemen sınıfı burjuvazi duyacaktır. Elbetteki bu kurtarma girişiminin programını o sınıfın en egemen kesimi finans-kapital sunacaktır. Emperyalizm çağında olduğumuzu görüp de faşizmi küçük burjuvazinin programı olarak görmek kadar saçma bir görüş olamaz.

Bütün bunlardan varacağımız sonuç şudur: Troçki, kapitalizmin her aşamasında burjuvaziyi egemenlik süren ama her nedense siyasal hegemon olamayan bir sınıf gibi görmektedir. Kapitalist toplumun iktidar programlarını "kendi kaderlerini çizerek burjuva toplumunun kaderini çizen" küçük burjuvaziye mal etmiştir. Oysa bütün bu programların gerçek kurmayı kapitalist toplumun egemen sınıfı ve siyasal-ideolojik hegemon burjuvazidir. Başka türlüsü tarihe terstir, küçük burjuvazinin Marksist tanımına terstir. Troçkizmin nesnel olarak yaptığı burjuvaziyi aklamaktır.

Troçki'nin birleşik cephesi

Troçki çeşitli yazılarında, görünüşte, faşizmi devrim karşı-devrim ikilemi içinde ele almaktadır. Ama mantığının özünde kaderci bir faşizm anlayışı yatmaktadır. Hep burjuvazinin saldırısından söz etmekte, işçi sınıfının devrim savaşının başarısına bir olasılık olarak bile çok az değinmektedir:

"Ama tam da savaşla birlikte (I. Dünya Savaşı — İS) kapitalizmin ve en başta egemenliğinin demokratik biçimlerinin gerilemesi başlıyor. Artık sorun yeni reformlar ve sadakalar değil, eskileri kırpma ve kaldırma sorunudur. Böylelikle burjuvazi yalnızca proleter demokrasisinin kurumlarıyla (sendikalar ve siyasal partiler) değil, aynı zamanda işçi örgütlerinin içinden doğduğu parlamenter demokrasiyle çatışmaya girer. Bir yandan Marksizm'e karşı, diğer yandan demokratik parlamentarizme karşı yürütülen kampanya bu yüzdendir." (L. Troçki, *Tek Yol*, Pioneer Publishers 1933, s.22-23)

Bir başka yerde Troçki şöyle diyor:

"*Tüm ülkelerde aynı tarihsel yasalar, kapitalist çöküşün yasaları işliyor.* Eğer üretim araçları az sayıda birkaç kapitalistin elinde kalacaksa toplum için çıkar yol yoktur. Krizden krize, gereksinimden sefalete, kötüden felakete gitmeye mahkumdur. Çeşitli ülkelerde kapitalizmin köhneleşmesi ve çözülmesi farklı biçimler ve eşitsiz ritmlerde kendini gösteriyor. Ama *sürecin temel özellikleri her yerde aynıdır. Burjuvazi toplumu tam iflasa götürüyor. Halka ne ekmek, ne de barış sağlayamıyor. Tam da bu yüzden demokratik düzene artık tahammül edemiyor...* Faşizmin tarihsel işlevi, kapitalistlerin demokratik mekanizmalar yardımıyla egemenlik süremedikleri durumlarda işçi sınıfına vurmak, örgütlerini yok etmek ve siyasal özgürlükleri boğmaktır." (L. Troçki, *Fransa Nereye Gidiyor?* Pioneer Publishers, 1936, s.9) (abç)

Bu sözlerden de görüleceği gibi, faşizm Troçki'nin kafasında kapitalist çöküşün yasallığı gibi kaçınılmaz bir yer tutuyor. Yine de faşizmi önlemek için Troçki'nin önerileri vardır.

Troçki'nin anlayışına göre faşizm küçük burjuvazinin programıdır. Bu durumda önereceği tek "çözüm" doğal olarak "demokratik" burjuvaziye sarılmaktır. Gerçekten de, böyle bir yaklaşımla Troçki oportünist özünü açık etmiştir.

Troçki, Komintern'de kalkıp "ayık burjuvazi"nin kapitalist toplumun sorunlarını çözmede "faşist biçimlere olumlu gözle bakmadığını", ancak "küçük burjuvazinin bu 'plebyan' çözümlerine" zorunlu olarak "boyun eğdiğini" söylemiştir. (Komintern Yürütme Kurulu Polonya Komisyonu'nda Troçki'nin 2 Temmuz 1926 tarihli konuşması, *Faşizm Nedir, Ona Karşı Nasıl Savaşılır?*, Pathfinder Press, s.15-16)

Zamanla Troçki bu mantığı geliştirmiş ve önerdiği cepheye "işçi" cephesi adını vermiştir:

"Her ne kadar faşizmin çiçek açışını tüm siyasetiyle sosyal demokrasinin hazırladığı doğruysa da, en az o kadar doğrudur ki faşizm, tüm ihtişamıyla içinde kopmazcasına barındırdığı parlamenter-demokratik-pasifist yönetim biçim ve yöntemleriyle en başta o aynı sosyal demokrasiye ölümcül bir tehdit olarak gelmektedir...

"Faşizme karşı işçilerin birleşik cephesi siyaseti bu durumdan çıkıyor. Komünist Partisi için muazzam olanaklar açmaktadır." (L. Troçki, agy, s.12)

Faşizmle sosyal demokrasi arasında çelişki olduğu açıktır. Ama Troçki'nin "demokratik" burjuvaziyle bağlaşıklık için yapıştığı bu gerekçe devrimci bir siyasete temellik edemez. Bu mantık her zaman ve her koşulda burjuvazinin bir kanadıyla cephe yapmak için yanıp tutuşan menşevik mantıktır. Eğer günümüz Türkiye'sinde Troçki'nin faşizm üzerindeki görüşlerini benimsemek isteyen varsa, gitsin menşeviklerin cephesine!

Sonuç

Troçki faşizmin iktidara geliş biçimine bakarak onun siyasal özünü belirlemeye çalışmıştır. Bunun başlıbaşına mantıksızlığı bir yana, faşizmin iktidara geliş biçimini bile doğru değerlendirememiştir. Faşizmin egemen burjuvazi tarafından, biçimde bazen bir yığın hareketinden destek alarak da olsa özünde hep tepeden iktidara getirildiğini kabul etmemiş, faşist hareketin kimi zaman tabanını oluşturmuş küçük burjuvazinin belirli birtakım özellikleri üzerinde durmuştur.

Bu noktadan hareketle Troçki faşizmin siyasal özünü yanlış belirlemiş, onu küçük burjuvazinin karşı-devrimi gibi göstermeye çalışmıştır.

Faşizmi küçük burjuvaziye mal ederek Troçki nesnel olarak "demokratik" burjuvaziyi aklamakla suçludur. Mantığı faşizmin kaçınılmazlığına vardığı için burjuva demokrasisini açıkça tercih etmektedir. Bu, faşizm ile sosyal-demokrasi arasındaki çelişkilerden "yararlanarak" kurmayı amaçladığı oportünist cephe siyasetinde de yansıyor.

Troçki'nın faşizm anlayışı bütünüyle sağ ve revizyonist bir anlayıştır. Kapitalist sistemin temel özelliklerini, kapitalist gelişmenin temel yasalarını yadsıyan bir anlayıştır. Faşizmin ülkemizi çizmesi altında ezdiği günümüzde, Troçkizmin etkilerine karşı savaş yürütmek, faşizmi devrim yoluyla yıkmak isteyen herkesin görevidir.

Baskınlar k"ylünün kinini artırıy r

Selam olsun *İşçinin Sesi*'ne,
Size biri kendi köyümden, öteki komşu köyümden olmak üzere faşist cuntanın uyguladığı baskı ve terörden iki örnek vermek istiyorum.

Birinci örneğim, ...'nin ... köyünden. Olay Aralığın başında geçiyor.

Bu köyün özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz: Köyde kan davası çok yaygın. Bu yüzden ekmeği olmasa dahi halkın çoğunluğunda tüfek bulunur. Geceleri pencerelere kum torbaları konur. Darbeden önce askerler bu köye girmeye cesaret edemezlerdi. Jandarmalar işleri gereği köye gidecek olsalar bile, köy halkı tabancaları belinde (açıkta) rahatça dolaşabilirdi.

Arama kararı çıkınca, o köyü iyi bilen bir asker komutanlarını uyarıyor. "Bu köye gidersek hepimizi kırarlar, gece gidelim" diyor. Bunun üzerine köyde "arama"dan bir gün önce köyün etrafı sarılıyor. Köylüye "sizinle konuşacağız, köyün dışında sizi bekliyoruz, size anlatacaklarımız var" şeklinde sürekli askeri arabadan anons yapılıyor.

Köylüler çoluk çocuk köyün dışına çıkıyorlar. Köylüler çıkar çıkmaz jandarma birlikleri köye dalarak muhtar da dahil, tüm köy büyüklerini meydana çekip işkence yapıyorlar. Subaylar bu köyde kan davasının yaygın olması özelliğinden yararlanarak halkı birbirine karşı kışkırtıp, karşı tarafları birbirine ihbar ettiriyorlar.

Bir köylü silahını vermeyince önce kendinden geçesiye dek işkence yapıyorlar. Sonra da halka "ibret" olsun diye damdan aşağı atıyorlar. Diğer civar köyler bu olayı duyunca, "jandarma bu köye girdikten sonra, bizim köyleri de teslim alır" diyerek hazırlık yapmaya başlıyorlar.

Jandarma bundan sonra bizim köye giriyor. Bu köyün özelliği de erkeklerin çoğunun dışarıda işçi olarak bulunmasıdır. Yani köy nüfusunun çoğu kadın ve çocuklardan oluşuyor. Bu köydeki olayları kendim de yaşadım. Kendi gördüklerimi anlatacağım.

Öteki köydeki olay bizim köyde duyulmuştu. Erkeksiz kadınların silahlarını çeşitli yerlere saklama çabaları sürüp gidiyordu. Silahların saklanmasından sonra, "jandarmada bir alet varmış, bu demir alet silahların yerini bulup çıkarırmış" şeklinde bir söylenti saklanan silahların yeniden çıkarılmasına neden oldu.

Askerlerin köye girdiği gün, asker ve polisten oluşan arama ekibi gece saatlerinde önce muhtarın evine gitmiş. Gece anons yapmıyorlar fakat zaten tedirgin olan köylü, ekibin köye geldiğini hemen sezinledi. Bütün köyün o geceki durumunu anlatamam, ama kendi ailem ve yakın komşularıma ilişkin izlenimlerimi anlatabilirim.

Bir komşu ve teyzem erkeksiz oldukları için kendi başlarının çaresine bakmaya hazırlanıyorlardı. Teyzem ve bu komşunun epey silahları vardı. Bu iki aile en az 20 yıldır erkeksiz yaşıyorlardı. Silahları jandarma baskını gibi durumlarda korunmak içindi. Bu silahların içerisinde emanet olanlar da vardı. Bu ailelerin yakınları, aile olarak yurt dışına yerleşmişler, silahlarını en yakınlarına emanet etmek zorunda kalmışlardı.

Teyzem ve komşusunun silah teslim etmeye içleri yanıyordu. Sonra bu iki kadın karar verdiler: Silahlarını evin yakınında upuzun bir arazinin ortasına bırakıp, geceyi atlatıp, iyi saklama yerleri hazırlayacaklardı. (Yanlış anlaşılmasın. Daha önce çok iyi saklanmıştı. Ama şu "demir alet" söylentisi yeniden çıkarılmasına neden oldu.)

Karar verdikten sonra, iki kadın silahlarını toplayıp gittiler. Onları arazinin ortasına bıraktılar. Gelip oturdular pencerenin önüne. Uyku yok artık... Ya sakladığımızı gören bir köylü silahları toplamışsa? Bu düşünce sabahın erken saatlerine kadar onları meşgul etti. Sabah saatinde gidip silahları aldılar. Gelirken mermileri sağa sola dökmüşler. Silahları kalabilseydi onlar için mermi önemli değildi.

Sabah olmuştu. En sonunda caminin minaresinden anons duyuldu. Anons aynen şöyleydi: "Bütün köylüler, silahlarınızı teslim edin, etmeyenler hakkında kanuni işlem yapılacaktır." Bu anons sabahın erken saatinde verildiği gibi, her yarım saatte bir tekrarlandı. İki kadın artık kararlarını vermişleri. Silahlarını ne pahasına olursa olsun teslim etmeyeceklerdi, etmediler.

Gece olup bitenler hakkında sabah ilk haberi amcam getirdi. Gece başlamışlar soruşturmaya. Önce muhtar işkenceye alınmış, sıkıştırılmış. Muhtar "benim köyüm sakin, onun kimseye zararı yok, silahsızdır" demiş. Ama dinletememiş. Öteki köyden ihbar edilen üç kişi de gece işkenceye çağrılmışlar. Bu üç kişiden biri yokmuş, onun yerine 16 yaşındaki kızı işkenceye alınmış. Kız her defasında bilmiyorum diyormuş. Özellikle üçüncü şahıstan uzunca söz etmek istiyorum.

Bu şahıs sağır, dilsiz ve oldukça zeki birisi. Arama günü evine gönderilmedi. Ailesi açtı. Dokuz çocuk, karısı, anne ve babası vardı. Yakın çevrede onun evine para toplandı. O gün karısı yanına tercüman olarak gitmişti. Karısına anlatmış: "Şu polis bana işkence ediyor, beni ihbar ediyor, aslında bana silahları verip sattıran polis budur" demiş. Ama kim dinler, kadın inandıramamış.

Silahın birini teslim etmişlerse de, o polis "üç tane daha uzun silah var" demiş. Kendisi verdiği için sayısını da biliyormuş. Sonra adam gene işkenceye alınmış. Sonunda jandarmaların önüne düşüp, dağda silahların yerini göstermiş. Orada askerin birisi ağlamış. Aynısı bizim anne babalarımızın da başında demiş. Keşke tabancalar ayrı ayrı yerlerde olsaydı, hepsini birden almak zorunda kalmazdık, inan söylemezdim demiş. Her neyse, bu şahıs sonra yeniden soruşturmaya alınmış. Herkeste ....'ye giden gelmez düşüncesi vardır. Sonuçta mahkemeye çıkartılacakmış.

Sonuç olarak şunu söyleyeyim ki, halkta öyle çok bilinçli, örgütlü bir direniş yok. Hatta yer yer işkenceden, baskıdan korktuklarını da açıkça söylüyorlar. Ama bildikleri birşey var: Bu yönetim işkencecidir, düşmandır.

İşte bir köylü kadını olarak izlenimlerim.

Seçkin Özütok
Viyana

Marşımız Enternasyonal yolumuz komünizm sancağımız kızıl sancaktır

Atılım, Mart sayısında "İşçinin Sesi yandaşlarına" başlıklı, N. Gürel imzalı bir yazı yayınladı.

Eylül "menşevik plenumu"ndan bu yana *Atılım*'da, tabanın zorlamasıyla, küfürle karışık, sözde eleştiriler(!) çıkar oldu. Menşeviklerin amacı eleştirmek değil, tabana "işte eleştiriyoruz" görünümü vererek hoş görünmektir. Bu işle N. Gürel görevlendirilmiş olacak ki, özellikle onun imzasını taşıyan yazıların satır aralarına sürekli *İşçinin Sesi* kıstırılır oldu.

N. Gürel *Atılım*'ın Ekim sayısında "Sahte ikilem"le kolları sıvadı. Kasım sayısında işi biraz genişleteyim dedi, olmadı. Düşündüğü olmayınca Aralık sayısında tekrar küfüre başladı, ama utandığından olacak ki, yazının altına imza atmadı. Sonra Mart sayısında, artık bu işin böyle gitmeyeceğini anlamış olsa gerek, tekrar küfürle dolu satırlarla yorgunluğunu dile getirdi:

"Artık önündeki seçenekler bellidir. Adı ilerde ancak, ya emperyalist bir 'sovyetoloji' enstitüsünün maaş bordrosuna, ya da Londra'daki bir psiko-patoloji enstitüsünün hasta kayıt defterine yazılabilir. Bu nedenle ona karşı özel bir ideolojik savaş yürütmenin artık anlamı değişmiştir." (*Atılım,* Mart sayısı)

Şimdiye kadar nerede ideolojik savaş yürüttünüz ki, şimdi kalkmış "anlamı değişti" diyorsunuz!

Nasıl bir insan suda boğulurken, ölümle karşı karşıya geldi mi, karşısındaki en azılı düşmanı da olsa yardım ister. N. Gürel de böyle bir durumla karşı karşıya olsa gerek ki, son çare *"İşçinin Sesi* yandaşları"ndan yardım istiyor. Biz *İşçinin Sesi* sempatizanları olarak, buna cevabımızı yazının sonunda vereceğiz. Önce yazının altında yatan menşevik mantığı açık edelim.

Atılım, Mart sayısında, *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* yapıtındaki, "Sovyetler Birliği dünya devriminin merkezidir" görüşünü, *İşçinin Sesi*'nin bugünkü görüşleriyle çeliştiğini ispatlamaya çalışıyor.

Bir kez, *İşçinin Sesi*'nin görüşleri, Yürükoğlu yoldaşımızın *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* yapıtındaki görüşler, bugün aynı görüşlerdir. Yalnızca oportünizmin diline almaya korktuğu devrim bugün daha çok vurgulanıyor. (Nedeni bak *İ.S.* sayı: 176, Emine Engin)

Yürükoğlu yoldaşımız SBKP 26. Kongre değerlendirmesini yaptığı 150 sayfalık yapıtının sonunu şöyle bağlıyor:

"Sovyetler Birliği dünya devriminin güçlü kurtarılmış bölgesi, dünya devrimci merkezidir. SBKP dünya işçi ve komünist harketinin lider partisidir. Ondaki eksiklikler, yanlışlar dünya devrimini doğrudan olumsuz yönde etkiler. Bu eksikliklerin, yanlışların giderilmesi dünya devrimine büyük bir ivme kazandıracaktır." (R. Yürükoğlu, *Yaşayan Sosyalizm,* s.151)

Sevmek yaşatmakla eş anlamlıdır. Eğer sevdiğin birşeyin bir yanı aksıyorsa, onu yaşatmak için yardım etmen gerekiyor demektir. Bugün sosyalist sistem ağır sorunlarla karşı karşıyadır. Bu sorunları tüm dünya komünistlerinin yüklenmesi gerekiyor. Varolan sosyalizmi yaşatmak zorunluluktur. Komünistler bunun bilincinde hareket ediyorlar.

"Yaşayan sosyalizme değinirken, onun yalnızca başarılı yönlerini sıralayıp, aksaklıkları 'resmi iyimserlikle' geçiştirmek ya da bunlara sırt çevirerek sorumluluktan sıyrılıvermek kuşkusuz bugün en kolay ve sonunda aynı amaca hizmet eden iki yoldur. Her ikisi de yaşayan sosyalizmi ve dünya komünist hareketini zayıflatır. Zor ama komünizm için gerekli olan, Marksizm-Leninizm ışığında aksaklıklara, eksikliklere yönelmek, bunları açıkça belirlemek ve çözüm yolları göstermektir." (agy, s.9)

İşçinin Sesi'nin sempatizanlarına, militanlarına gösterdiği yol budur. Asıl Sovyetler Birliği'ne karşı çıkan, sosyalizmi istemeyen menşeviklerdir. Oportünistlerin yaptığı, oportünizmin doğası gereği "en kolayını seçmek, sorumluluktan sıyrılmaktır". Kısacası dalkavukluktur, şakşakçılıktır.

"Yalnızca bir ve tek gerçek enternasyonalizm vardır: O da insanın kendi öz ülkesinde devrimci hareket ve devrimci savaşımın gelişmesi için özveri ile çalışmasına, istisnasız tüm ülkelerde, bu aynı savaşımı, bu aynı çizgiyi ve yalnızca onu (propaganda, yakınlık, maddi bir yardım aracıyla) desteklemesine dayanır." (Lenin, *Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi,* s.57)

"Asıl önemli olan enternasyonalizmi 'ilan etmek' değildir, asıl önemli olan, en güç zamanlarda, gerçek enternasyonalistler olmasını bilmektir." (agy, s.65)

Atılım'daki yazı Yürükoğlu yoldaşımıza çamur atayım derken, menşevizmi tarif ediyor. N. Gürel şöyle diyor:

"Onun politik yaşam öyküsünün özeti: Yığınlara Marksizm-Leninizme yükseliş dönemlerinde tapan ama zoru görünce yüz çeviren tipik bir küçük-burjuva entellektüelinin kaçınılmaz yazgısıdır."

Şimdi soralım bu menşeviklere: 1978, 79, 80 yıllarında, ülkemizin devrimci durumla çalkalandığı, sınıf savaşımının uç noktaya vardığı, burjuvazinin işçilere tanklarıyla saldırdığı dönemde, işçi sınıfına ihanet eden, devrimci durumu 'sağ ve sol terör' diye çarpıtmaya çalışan, sınıf savaşımından yüz çeviren, burjuva kuyrukçuluğu yapan kendileri değil miydi? Bunun cevabını N. Gürel kendi ağzıyla itiraf ediyor:

"1979-80'de *terör arttıkça,* işçiler yurtseverler kırıldıkça, Yürükoğlu, partiye karşı açık savaşa yöneldi." (abç)

Doğru. *İşçinin Sesi,* komünistliğin yüklediği görevler ışığında, burjuvaziye ve onun beşinci kolu oportünizme karşı o yıllarda açık savaş açtı. Ya menşevikler ne yaptı? Menşevikler sınıf savaşımını 'sağ ve sol terör' diye göstermeye çalıştılar ve kafalarında sınıf savaşımı, devrim sorunu olmadığı için de köşeden seyrettiler. Burjuvaziye ve oportünizme savaş açan komünistleri katledecek kadar ileri gittiler. İnanç Seçiç yoldaşımız bu kavgada şehit düştü.

Sonra da bu oportünist mantık, hiç sıkılmadan *"İşçinin Sesi* yandaşları"nı göreve çağırıyor. Ve şöyle diyor:

"Ama biz onun devrimci lafazanlığının etkisi altında kalmış olanlara seslenmeyi görev biliyoruz. Bunlar eğer gerçekten devrimci duygu ve düşünce taşıyorlarsa Yürükoğlu'nun geçirdiği bu evrimden ders almalıdırlar. Onların önündeki seçenekler daha farklıdır. Ya barış ve demokrasi savaşımında onurlu bir yer alacaklardır, ya da savrulup gideceklerdir.

"Onun için biz '*İşçinin Sesi* yandaşları'nın özellikle şu iki konuda dikkatlerini çekmek, içtenlikle kendilerini uyarmak

ve göreve çağırmak istiyoruz. "Barış için savaşım birincisidir. Eğer onlar, gerçekten bizimle devrim için savaşımın strateji ve taktikleri üzerinde tartışmak istiyorlarsa, önce barış için aktif bir savaşım içine girmelidirler. Çünkü barış savaşımı utkuyla sonuçlanmazsa, böyle bir tartışmaya ne olanak, ne de gerek kalacaktır. Bunu iyi kavramak gerekiyor."

Önce devrimi unutacağız, barış için aktif savaşım vereceğiz. Çünkü barış utkuya ulaşmazsa tartışmaya bile gerek kalmayacak. Proletarya iktidarını, devrimi barış savaşımından ayıran, barış barış diye dünyayı toz pembe gören oportünist mantık ancak bu kadar yazar. Biz yolumuza devam edelim, Lenin'i okuyalım:

"Sermaye iktidarı devrilmedikçe, iktidar başka bir sınıfa, proletaryaya geçmedikçe, kendini emperyalist savaştan çekip çıkarmak olanaksızdır, zorla dayatılmamış demokratik bir barış elde etmek olanaksızdır." (Lenin, *Nisan Tezleri ve Ekim Devrimi,* s.48)

"İlhak değiş-tokuşunun olmadığı, kapitalist soyguncular arasında ganimet paylaşımının olmadığı bir barışın yolu var mıdır? Vardır: Bu yol dünyanın kapitalistlerine karşı işçilerin devriminden geçer." (Lenin, *Toplu Yapıtlar,* c.25, s.55)

Son olarak bizim barış programımız emperyalist güçlerin ve emperyalist burjuvazinin demokratik bir barış vermeyeceğini açıklamalıdır. Böyle bir barış aranmalıdır ve onun için savaşılmalıdır, ama bu geçmişte, emperyalist olmayan kapitalizmin ütopyasında ... değil, gelecekte, proletaryanın sosyalist devriminde aranmalıdır." (Lenin, c.22, s.167-168)

Şimdi biz soralım: Böyle bir Leninci barış savaşımında var mısınız? N. Gürel "barış savaşımı utkuyla sonuçlanmazsa" diyor. Bu hangi utku, bu utkunun anahtarı nedir? Yönü belirsiz beyaz güvercinler mi?

N. Gürel yazısını şöyle sürdürüyor:

"İkincisi, özel olarak Polonya, genel olarak sosyalist ülkeler karşısındaki tutum konusudur. Bugün görev, sosyalizme karşı saldırılara göğüs germek, Polonya'da sosyalizmin utkusu için savaşanlarla dayanışma içinde olmak, açık taraf tutmaktır... Yükselen anti-Sovyetik kampanyaya ardıcıl karşı çıkmayanların, sosyalist ülkelere yönelik en küçük bir karalamanın karşısına dikilmeyenlerin, 'eleştiri hakkı' da olmasa gerekir. Biz böyle bir tutum içine girdiklerinde, '*İşçinin Sesi* yandaşlarının reel sosyalizme getirecekleri herbir eleştiri konusunda, kendilerini kolaylıkla ikna edebileceğimize, onların sosyalizme ilişkin gerçekleri göreceklerine inanıyoruz. Kendilerini göreve çağırıyoruz."

Menşevikler şimdiye kadar kimi ikna etmişler ki, bizi kolaylıkla ikna edeceklermiş?

R. Yürükoğlu yoldaşımız dünyada ve Türkiye'de sosyalizmin karşılaştığı sorunları, Polonya'daki durumu ve komünistlerin görevlerini, *Sosyalizm Üstün Gelecektir*'de dile getirdiği zaman, menşevikler en adi küfürlerle anti-Sovyetizmle suçlamaya çalışmışlardı. Ama Leninci görüşlerin doğruluğunu tarih kanıtladı. Oportünistler o dönemde "Polonya Komünist Partisi hata yapmaz" naraları atarken şimdi açıkça olmasa da hatadan söz ediyorlar. Ama geriden geliyorlar. Bugün de gerek Polonya, gerek diğer sosyalist ülkelerin durumu hakkında *İşçinin Sesi* kadar açık görüş belirten başka bir yayın yoktur. Oportünistler yalnızca olayların kuyruğunda gevelemektedirler.

Biz oportünizmin etkisi altında kalan arkadaşlara seslenmeyi devrimci görev bilir, bu konular hakkında *İşçinin Sesi*'nin çıkardığı, R. Yürükoğlu yoldaşımızın yazdığı *Sosyalizm Üstün Gelecektir, Polonya'da Karşı-Devrim Ezilmelidir* (*İ.S. Özel Sayı,* 180), *Yaşayan Sosyalizm* yapıtlarını okumalarını tavsiye ederiz.

N. Gürel'in "*İşçinin Sesi* yandaşlarına" başlıklı yazısına, *İşçinin Sesi* sempatizanları olarak cevabımızı verelim: Marşımız Enternasyonal, yolumuz komünizm, sancağımız kızıl sancaktır.

Yaşasın komünizm!

M. Gelendost,
Köln

Menşevik N. Gürel'e yanıt

Menşevik arkadaş,

Yazından anladığım kadarıyla anti-Sovyetizmin ne olup olmadığı hakkında, tüm yandaşların gibi senin de kafan berrak değildir.

Ben bu konuda kendi çapımda uzun süreli bir araştırma yaptım. Vardığım sonuç şu oldu: Yürükoğlu yoldaş ve tüm hareketimiz, anti-Sovyet değil, tam tersine gerçek Sovyet yanlısıdır. Ama bu, gördüğü yanlışı, eksikliği dürüstçe söyleyebilen, yanlışların düzeltilmesini isteyen bilinçli bir Sovyet yanlılığıdır.

Sizlere gelince, aynı allaha inanır gibi, dalkavukça bir Sovyetçiliğiniz var. Şu soruma ne cevap vereceğinizi duymak isterdim. SBKP 1917 yılından beri hiç hata yaptı mı? Cevabınız evet ise somut olarak, örneklerle yazın. Cevabınız hayır ise, size metafizikçi demek gerekir.

Ayrıca aşağıda bazı alıntılar yazacağım. Bu alıntılardan hangisinin anti-Sovyetik olduğunu düşünerek, anti-Sovyetizm ölçütlerinizi "geliştirebilirsiniz":

"Sosyalist ülkelerde Sovyetler Birliği dahil, herşeyin, her zaman iyi gittiğini söylemek yanlıştır. Bugün bütün sosyalist ülkelerin karşılaştığı güçlüklere, çelişkilere ve yeni meselelere *yeni bir ışık altında bakmalıyız.*

"Kanaatimizce genel olarak, kültür, sanat ve politika alanlarında, partinin içinde ve dışında geniş bir ifade ve tartışma özgürlüğü sağlayan *Leninci* prensiplere dönüş çok yavaş oluyor ve direnmelerle karşılaşıyor.

(...)

"... Karşılıklı anlayış, bütün harekette daha sıkı bir birlik sağlamak istiyorsak, sosyalist ülkelerdeki birçok meseleyi, birçok durumu, daha eleştirici bir gözle incelemek cesaretini göstermeliyiz. Temel nokta harekette birliktir.

"... Bize göre, her parti dünya komünist hareketinde beliren yanlış ve tehlikeli görüşlere karşı, yaratıcı ve *bağımsız* bir savaş yürütmeli..." (Togliatti, *Yeni Çağ,* yıl:1979, sayı:11-12, s.577-578)

"Biz halkımızın kurmuş olduğu sosyalist toplumu idealize etmiyor ve tamamlanmış saymıyoruz." (Girgin Girginov, *Yeni Çağ,* yıl: 1979, sayı: 9, s.756)

"Sosyalizmin geniş kapsamlı ve ilerici bir sıçrama olduğu kuşkusuz, aynı zamanda, bir dizi sosyalist ülke, yüksek gelişme hızlarına karşın, kişi başına ulusal gelir ölçütünde henüz ileri kapitalist ülkelerin düzeyine erişebilmiş değildir." (Ovia Björkbacka, *Yeni Çağ,* yıl: 1979, sayı:8, s.757)

"Sosyalist bir toplumda partinin önderlik rolünü yasal olarak dayatmanın gerçekliğini anlayamadığını sözlerine ekledi. Bu rolü halk kendi deneyiminin sonucunda benimser, yasa zoruyla değil." (Remelson, *Yeni Çağ,* yıl:1979, sayı:9, s.812)

Menşevik N. Gürel!

Görüldüğü gibi, Sovyetler Birliği'ne ve sosyalist sisteme yöneltilmiş her eleştiri anti-Sovyetizm olmuyor. Yok eğer her eleştiri anti-Sovyetizmdir diyorsanız, yukarıdaki alıntıların sahiplerini cesurca anti-Sovyet diye suçlamanız gerekir. Ama bunu da yapamazsınız.

Yürükoğlu yoldaş ve hareketimiz anti-Sovyet olmadı, olmayacaktır. Ama sizin dalkavukça Sovyetçiliğiniz henüz etkinizde olup da devrime inançlı yoldaşların gözünü birgün mutlaka açacaktır.

Biz barış savaşımının önemini sizden çok daha iyi biliyor ve doğru anlıyoruz.

Son olarak bu konuda hayır diyemeyeceğiniz Zaradov yoldaşdan bir alıntı vereceğim:

"Barış sorununu devrim sorunundan ayırarak sunmak ve yorumlamak, Lenin'in görüşünü yozlaştırmak demektir." (Konstantin Zaradov, *Yeni Çağ,* yıl:1980, sayı:11-12, s.1006)

Demek ki barış savaşımını devrim savaşımından ayırmak anti-Leninizmmiş. Bunu da siz yapıyorsunuz.

Veli Acar
Münih

Burjuvazi KİT'ler ve menşevikler

Faşist cunta devlet tekelci kapitalizminin işleyişinde çok önemli yer tutacak olan Kamu İktisadî Teşebbüslerine (KİT' ler) çeki-düzen vermeye çalışıyor. Bu, ülkedeki tüm üretimi finans-kapitalin çıkarları doğrultusunda denetim altına almak çabasının parçasıdır.

Finans-kapital KİT'ler konusundaki şikayetlerini şöyle dile getiriyor:

"KİT'lerin hem kendi aralarında hem de her kuruluşun içinde büyük organizasyon bozuklukları vardır. İşler planlı ve düzenli bir biçimde yürütülememektedir. Daha geriye bakılırsa, KİT'ler 1970 ortalarında alt-üst olmuştur. Sonuç olarak üst yönetim iç bütünlüğünü yitirmiştir." (Eczacıbaşı, *Hürriyet*, 22 Şubat 1982)

TÜSİAD başkanı Ali Koçman da, "KİT'lerin idarî ve ekonomik özerkliğe kavuşturulmasını ve bunun politik müdahalelerle bozulmayacağının bir anayasa hükmü haline getirilmesini" istiyor.

Menşevikler bu durumu, tekellerin "KİT'lere göz dikmesi", onları ele geçirmek istemesi olarak yorumluyor. *(Menşevik Radyo*, 28 Şubat 1982) Onlara göre nasılsa pirû pâk kalmış "iyi" bir devlet sektörü vardır ki "kötü" tekeller onu ele geçirmek istiyorlar. Menşevik kafa DTK altında özel sektör ve devlet sektörü arasında yalnızca bir göreli ayrım yapılabileceğini, aslında her ikisinin de tek bir DTK mekanizmasının birbirini tamamlayan parçaları olduğunu görmüyor, görmek istemiyor. Bugün finans-kapital cephesinde KİT'ler üzerine giden didişme KİT'leri kimin ele geçireceği tartışması değildir. Tartışma, finans-kapitalin ortak çıkarı için en verimli bir biçimde KİT'lerin nasıl yeniden örgütlenmesi gerektiği üzerine yürüyor.

KİT'lerin verimliliğini arttırmada faşist cunta büyük açmazlarla karşı karşıyadır. Bir yandan KİT kadrolarındaki şişkinlikten şikayetçidirler öte yandan işçi çıkarmaya girişmenin tehlikelerinden korkuyorlar.

İşçiler işsizlik "özverisine" katlanmayacaktır. Tanklarla gelen devrimle gidecektir.!

Kerim Kandemir
Paris

1 Mayıs'a hazırlanıyoruz

Her yerde olduğu gibi, Hamburg'da da 1 Mayıs'a hazırlanıyoruz. Örgütümüz HTİB yoğun çalışma yürütüyor. Bu arada HTİB olarak bir bildiri yayınladık ve yaygın olarak dağıttık.

Aşağıda bildiriden parçalar aktarıyoruz:

"Yoldaşlar,

"Faşist cunta, süngülerin üzerine oturduğu iktidarını sürdürüyor. Geçen süre yeterlidir. Halkımız, bu iktidarın kendisi için baskı, sömürü ve işkence anlamına geldiğini kavradı. Kimilerinin başlangıçta cuntaya bağladığı umutlar da suya düştü. Zaman devrimcilerin söylediklerini doğruladı. Bu faşist cunta halkımıza, en başta da işçi sınıfımıza karşıdır.

(...)

"Ülke içindeki sömürüyü alabildiğine yoğunlaştırarak komşularımızın kaynaklarına göz dikerek, Avrupa'daki işçilerin alınterlerine el koyarak, onların desteğini alarak bunu başarmak istiyorlar.

"Ama, cuntanın hesabı tutmuyor. Avrupa'daki Türkiyeli işçiler, sınıf kardeşlerini yalnız bırakmıyorlar. Onların onurlu ve zor savaşlarına omuz veriyorlar. Önümüzde 1 Mayıs eylemi var. Bu eylem cuntanın suratına bir şamar gibi patlayacaktır. Avrupa'da aradığı desteği bulamayacağını gösterecektir. (...)

"Cunta ülkemizde işyerlerine varıncaya dek askeri, faşist bir disiplin dayatıyor. Bunu kırmak, halkımızın çıkarlarını korumak için, gelecek güzel günlerimiz için zorunludur. Bu 1 Mayıs'da marşlarımız, türkülerimiz, sloganlarımız kulaktan, kulağa Anadolu'ya kadar uzanacaktır. Halkımızın savaş azmini pekiştirecektir.

"Ülkemizde savaş bitmedi. İçerde, dışarda heryerde sürüyor. Yasak sökmeyecek. Devrimciler, işçiler bu 1 Mayıs'ı da kutlayacaklar. İster işkencede, ister zindanda, ister fabrikada, ister tarlada bu 1 Mayıs'da kutlanacak. 1 Mayıs geleneğinin yaşatılması için 1977'de verdiğimiz 34 şehidin anısı için, geleceğimiz, çocuklarımız için, devrim için 1 Mayıs heryerde kutlanacak.

(...)

"Yoldaşlar,

"Örgütümüz HTİB, bu 1 Mayıs'ın öncekilerden çok daha önemli olduğunun bilincindedir. Bu bilinçle yığınsal 1 Mayıs için çalışmalara başlamıştır...

"Her semtte, her işyerinde 1 Mayıs komiteleri kuruyoruz. Bu komitelerde birleşelim. Örgütümüz HTİB'le daha sıkı ilişkiye geçelim. Çevremizde 1 Mayıs'ın anlamını daha çok anlatalım. Herkesin 1 Mayıs'a katılmasını sağlayalım.

"Haydi 1 Mayıs 1982'ye!"

Hamburg

Paris Komünü

Paris Komünü kısa bir deneydi ama dünya halklarına çok şey öğretti. Proletarya diktatörlüğüyle bağlı olarak, burjuvazinin parlamenter demokrasisine karşı işçi demokrasisinin nasıl olduğunu somutta gösterdi.

Komün'ün 111. yılını Fransa'daki *İşçinin Sesi* sempatizanları el afişi basıp, dağıtarak kutladılar.

Nürnb rg'd yapılan eylem birliği toplantıları

Geçtiğimiz hafta Nürnberg'de tüm örgütler idamları birlikte protesto edebilmek ve faşist cuntaya karşı güç ve eylem birliği çalışmalarını organize edecek çekirdeği oluşturmak için çeşitli toplantılar yaptılar.

Toplantıların ilkinde, Serxebûn taraftarları açlık grevi önerisini getirdiler. Toplantıya katılan tüm hareketler ilkesel olarak bu eyleme karşı çıkmadılar. Ancak bunun yanında miting, meşaleli yürüyüş, basın toplantıları, açık oturumlar gibi öneriler geldi.

İkinci toplantıda eylem birliğinin platformunun hazırlanması ve eylem biçimlerinin seçimi gündemdeydi. *İşçinin Sesi* sözcüleri açlık grevi yerine aktif yığın eylemlerinin üzerinde durulmasını önerdiler. Önerileri azınlıkta kaldı ama açlık grevine de katılacaklarını söylediler. Bu arada ajitasyon ve propaganda sorununun karara bağlanması gerekti. Ortaya üç farklı öneri sürüldü: 1. Ajitasyon-propagandada sonuna kadar serbestlik. 2. Ajitasyon-propagandada eylemin hedefine yönelik, eylem birliğini zedelemeyecek, amacını dışarı taşırmayacak oranda serbestlik. 3. Eylemde de, ajitasyon-propagandada da birlik.

Bu konuda süren tartışma sonucunda, toplantı, *Serxebûn, Devrimci İşçi, Devrimci Kurtuluş, Devrimci Tavır* ve *İşçinin Sesi* yandaşlarının katılmasıyla devam etmek üzere ertesi güne ertelendi. *Partizan* taraftarları da toplantıda yer alabileceklerini belirttiler.

Ertesi günkü toplantıda, *Devrimci İşçi* sözcüsü, açlık grevi eyleminin denenmiş, istenilen oranda sonuç almamış bir eylem biçimi olduğunu, bundan dolayı da katılmayacaklarını söyleyerek toplantıdan ayrıldı. Toplantılara A.T.İ.F taraftarları adına katıldığını söyleyen *Partizan* temsilcisi, halk saflarında görmedikleri *İşçinin Sesi* taraftarlarıyla eylem birliği içinde olamayacaklarını, aynı platforma imza atmayacaklarını söyledi. *İşçinin Sesi* temsilcisi, bu tür eylemlerde anti-faşist güçler arasında seçim yapılmaması gerektiğini belirtti.

Bu konudaki yersiz tartışmalarla üçüncü günde de bir platform ortaya çıkamayınca dördüncü bir oturum kararlaştırıldı.

Dördüncü günkü oturumda konu yine *İşçinin Sesi*'ne tutum oldu. *Proleter Dayanışma, Partizan*'ı, *İşçinin Sesi*'ne tercih ederiz derken, *Serxebûn* temsilcisi eylem birliklerinde anti-faşistler arasında seçim yapılmaması gerektiğini vurguladı ve *Devrimci Tavır* taraftarlarından birinin oluşturduğu divan tarafından ısrarla seçime zorlanınca, *İşçinin Sesi*'yle birlikte eylem yapacaklarını söyledi. *Devrimci Kurtuluş* temsilcisi "seçme" yönteminin doğru olmadığını ancak bu konuda ısrar edilirse *İşçinin Sesi*'ni tercih edeceğini bildirdi. *Devrimci Tavır* temsilcisi ise "nitelik ve niceliğin önemi" üzerine konuştuktan sonra *Partizan*'ı tercih etti. Yöntemin yanlışlığı üzerine konuşmasını sürdüren *İşçinin Sesi* temsilcisi, eğer görüşlerde bir değişiklik yoksa toplantıyı terk edeceğini belirtti. *Proleter Dayanışma* ve *Devrimci Tavır* sözcüleri, *Partizan*'la eylem birliğinden yana olduklarını yinelediler. Bunun üzerine *İşçinin Sesi* sözcüsü, bu yaklaşımı eleştirdi, başarılar dileyip toplantıyı terk etti. Toplantının sonuna doğru *Serxebûn* taraftarları da toplantıyı terk etmişler.

Toplantının ertesi günü *Devrimci Tavır* taraftarları, bir hata yaptıklarını söyleyip özeleştirilerini *İşçinin Sesi* taraftarlarına kendi derneklerinde ilettiler, hatalarını toplantı sonunda kurdukları bir komitenin genel toplantısında gidereceklerini belirttiler. Kurulan açlık grevi komitesi platformu ve amaçları açıklandı. Açlık grevini fiilen veya dolaylı olarak destekleme çağrısı yapıldı.

Ama ardından, *Dayanışma*'nın derneğinde kitleye açık yapılan toplantıda *Devrimci Tavır* sözcüsü yaptığı özeleştiriyi geri aldı ve komitenin başta aldığı tavrın doğru olduğunu savundu. *Serxebûn* ve *İşçinin Sesi* taraftarları bunun dürüst bir tutum olmadığını söyleyince "geçmişin hesabını veremeyeceklerini" belirttiler. Bu arada *Proleter Dayanışma*'nın bir taraftarı teypi sonuna kadar açtırdı. Bu tutumla anti-faşist savaşımı bölücü anlayış gözler önüne serildi. Eylem birliği çalışmalarının verimli olması ve yanlışların düzelmesi umuduyla...

Yaşasın Marksizm - Leninizm!

Nürnberg
İMG

Menşevik gecede devrimci çalışma yaptık

Menşevikler, 27 Mart 1982 Cumartesi günü, Köln'de "Nazım Hikmet 80 yaşında" konulu bir gece yaptılar. Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu'nun (FİDEF) merkezi düzeyde yaptığı bu geceye, Berlin İşçi Korusu ve Sümeyra da katıldılar.

Gecenin yapılacağı tarihten bir gün önce, menşeviklerin "Aile - Dostluk Kulübü — Köln İşçi Birliği" ve gecenin yapılacağı salonun çevresini *İşçinin Sesi* afişleriyle doldurduk. Ertesi gün de, gazete ve yayınlarımızı satmak üzere, gecenin yapılacağı salona doğru hareket ettik. Salon önüne geldiğimizde gazete satmak isteyen *Halkın Kurtuluşu* ile menşevikler tartışıyorlardı. Menşevik asalaklar bizi görünce tartışmayı kestiler ve panik içinde sağa sola koşuşmaya, daha sonra da salon kapısı önünde toplanmaya başladılar. Biz de yayınlarımızı çıkarıp satmaya başladık.

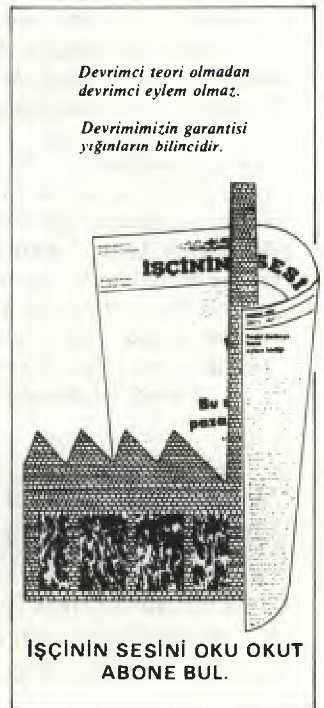
"TKP Merkez Yayın Organı *İşçinin Sesi*'ni oku okut!" "5. Kongre, oportünizmi tasfiye edecek, Leninci birliğini kuracaktır!" "Partimize sahip çıkalım!" "Tanklarla gelenler devrimle gidecektir!" sloganlarımız arasında, menşevikler şaşkın bakışlarla salona girmeye başladılar. Değişik şehirlerden otobüslerle geceye gelenlere, "hiç kimse *İşçinin Sesi* yayınlarını almasın" diye anons yaptılar. Ama sökmedi! Oportünizmin iğrenç yüzünü artık görmeye başlayan birçok insan bizi ilgiyle karşıladılar, yayınlarımızı aldılar. Bu arada da, eski menşevik bir sorumlu dayanamayıp gazetemizin son sayısını aldı. Bu olayı, diğer menşevikler hayretle izlediler. Bir yandan kimse *İşçinin Sesi* yayınlarını almasın diye anons yaparlarken, öte yandan sorumlu birinin gazeteyi alması çevredekileri şaşırttı.

Gecede gazete ve yayınlarımızı sattıktan sonra, topluca derneğimize gelip, yaptığımız eylemi değerlendirdik. Tüm yoldaşların ortak görüşü, eylemin başarılı olduğu noktasında birleşiyordu.

Oportünizme karşı savaş, burjuvaziye karşı savaştan ayrılmaz!

Tanklarla gelenler, devrimle gidecektir!

Köln

El Salvador'la dayanışma yürüyüşüne katıldık

Yirmiyedi Mart 1982 tarihinde Hamburg'da yapılan El Salvador'la dayanışma yürüyüşüne aktif olarak katıldık.

Alman ve Türk burjuva basınının her türlü karalama kampanyasına karşın, El Salvador halkının ve savaşçılarının yalnız olmadığını kanıtladık.

El Salvador'daki seçimlerden sonra karalama kampanyasını yükselten burjuva basınının karşısında, El Salvador ve Latin Amerika halkları ile dayanışmamızı yükseltip, emperyalizme karşı dünya devrimi için sonuna kadar çalışacağız.

Kahrolsun emperyalizm!

Yaşasın devrim savaşı!

Hamburg

Faşist diktatörlük, olduğu kadarıyla her türlü hak ve özgürlüğü kaldırıp attı, yasak üzerine yasak çıkarttı. Ancak "yasaklayamadığı", hatta denetleyemediği bir alan vardır: Komünist, devrimci kadroların yığınlar arasında karşılıklı iletişim yoluyla yürüttükleri propaganda-ajitasyon çalışması.

Propaganda ve Ajitasyonun Güncel Sorunları kitabı bugün daha da günceldir. Evren'in yalanla, nefretle bu kitaba saldırması bunun canlı kanıtı oldu.

Yürükoğlu yoldaşımızın bu kitabında işlediği konulardan biri tam da budur. Halkımızın öfkesinin barut gibi biriktiği bugün, herbir komünist propagandist, herbir devrimci bir ateştir. Faşist Evren'in korkusu haklıdır. Bugün "aile toplantıları" bile devrimci fikirleri yaymada önemli odaklardır.

"Türkiye'de Leninci görüşlerin yayılmasında kadrolara ağır görev düşüyor. Tüm partililer, hem kendi çevrelerinde, fabrikada, semtte, okulda fikir liderleri olabilmeli, hem de çevrelerindeki fikir liderlerini (ya da doğal liderler, öncü ögeler de diyebiliriz) partiye kazanmak için bilinçli bir çaba harcamalıdırlar. Yığın çalışması görevinin *özü* budur.

Köln Türkiyeli İlericiler Dayanışma Birliği 9. Genel Kurulu yapıldı

Köln Türkiyeli İşçiler Dayanışma Birliği'nin (KTİDB) 9. Genel Kurulu 14 Mart 1982 tarihinde dernek lokalinde yapıldı.

Genel Kurul, coşkulu bir hava içinde geçti. Çeşitli bölgelerden gelen konuk yoldaşların da katıldığı Genel Kurulda, dünya ve Türkiye'deki sorunlar ele alındı.

Türkiye'deki faşist diktatörlüğün işçi sınıfına ve devrimci harekete saldırılarını yoğunlaştırdığı bugünlerde, faşizme karşı devrim için savaşan tüm güçlerle dayanışmayı dile getiren çeşitli karar tasarıları oybirliği ile kabul edildi. Kürt ulusunun, ulusal demokratik haklarının savunulması yönünde çaba sarfedilmesi, yine oybirliği ile karar altına alındı.

Genel Kurul, TKP Marşı'nın söylenmesiyle sona erdi.